

میمن عالم | مہم
آلیم

MEMON ALAM

A Publication of World Memon Organisation.

www.wmopc.com

MARCH 2014

Volume No. 56 Issue No. 664

Haji Abdul Razzak Yaqoob
(1944 to 2014)

KAMDAR

group

property investment and development

Property Investment • Property Asset Management
Facilities Management • Project Management
Retail, Commercial and Industrial Property Development
Residential Conversions • Urban Renewals

Head Office - Pietermaritzburg Tel: +27 33 345 0833 Fax: +27 33 345 0843
Email: yusuf@kamdargroup.co.za tahir@kamdargroup.co.za 280 Burger Street, Pietermaritzburg, South Africa

Durban Office Tel: +27 31 337 3601 Fax: +27 31 337 2600
Email: tehseen@kamdargroup.co.za 577 Mahatma Ghandi Avenue (Point Road), South Beach, Durban, South Africa

www.kamdargroup.co.za

Seaboard
HOTEL AND HOLIDAY APARTMENTS

Affordable Holiday Accommodation by the Sea

2 & 4 SLEEPER

SELF CATERING ACCOMODATION

TEL: +27 31 337 3601 FAX: +27 31 337 2600
EMAIL: reservations@seaboardhotel.co.za
WEB: www.seaboardhotel.co.za

577 Mahatma Ghandi Avenue
(Point Road), South Beach,
Durban

Great Summer specials for Dec/Jan year end holiday period
Terms and Conditions apply prices quoted are for prepaid
non refundable min 3 night stay
A BEE Level 3 Status Company - A Division of the Kamdar Group

SILVER STAR
Electronics L.L.C.

15 YEARS OF EXCELLENCE

- Disaster Recovery Solution
- Annual Service Contracts
- Time & Attendance Devices
- Computer Peripherals
- Data & Voice Cabling & PABX
- Router Configuration
- LAN & WAN
- PC Assembling
- VPN Solutions
- Printer Services

Data Recovery, CCTV & Time Attendance Device, Printer Servicing, Virus Protection & Disaster Recovery, Annual Maintenance Contract, Structured Cabling & Router Configurations

hp, lenovo, IBM, TOSHIBA, DELL, Microsoft, Alcatel-Lucent

00971 4 3595 361 www.ssedubai.com

میمن عالم | ميمون العالم

MEMONALAM

MARCH 2014
Volume No. 56
Issue No. 664
Registration No. SS-038

Memon Alam Committee:

Chairman & Chief Editor
Pir Muhammad A. Kaliya

Members:

A. Qadir Usman
Abdur Razzak Thaplalawa
Haji Abdul Razak, WMO Europe Chapter
Umer Abdul Rehman
Altaf Ahmed Vayani
Bilal Umer
A. Sattar Jakhura
A. Hamid Suriya

World Memon Organisation

President:
A. Sattar Dada (Botswana)

Senior Deputy President
Sir Iqbal Sacranie (Europe Chapter)

Deputy President
Ashraf Sattar (Far East Chapter)

Secretary General
Pir Muhammad A. Kaliya (Pakistan)

Deputy Secretary General
Bashir Sattar (Europe Chapter)

Treasurer
Muhammad Yousuf Adil (Pakistan)

Vice President (Pakistan Chapter)
Shoaib Ismail Mangroria

Asstt Secy. General (Pakistan Chapter)
H.M. Shahzad

Vice President (Middle East Chapter)
Iqbal Dawood

Asstt. Secy. General (Middle East Chapter)
Ahmed Shaikhani

Vice President (Europe Chapter)
Hanif Usman Dada

Asst. Secy. General (Europe Chapter)
Imran Amin Panaawala

Vice President (Africa Chapter)
Yunus Suleman

Asstt. Secy. General (Africa Chapter)
Aslam Kalla

Vice President (Far East Chapter)
Abdul Cader Saleem

Asstt. Secy. General (Far East Chapter)
Majeed Karim

**WMO Charitable Foundation
Chairman**
Solly Noor (Africa Chapter)

Deputy Chairman
Haroon Karim (Europe Chapter)

General Secretary
Feizul Ayoob (Africa Chapter)

Deputy Gen. Secretary
Mahmood Shaikhani

Treasurer
Sayed Mia (South Africa Chapter)

Contents

English Section

From the Desk of the Editor

- 07 Late Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi
(Ary) – The Golden Son of Pakistan

Cover Story

- 11 Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY)
14 Haji Sahab - As I Knew Him
16 Haji Abdul Razzaq, 69, passed away in
London
17 How Wikipedia Describes ARY?
18 Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY) Photo
Gallery
26 MITI-A Tribute To Late Haji Abdul
Razzak Yakoob Gandhi (ARY)
32 MIHT and Haji Abdul Razzak Yaqoob
(ARY)
35 Quran Khuwani held in Ahmedabad
City, Gujarat, India for ARY

Community News

- 37 Mrs. Sherbano Tayyab Katchi in the
eyes of her daughter
40 Remembering Madam Sherbano Katchi
41 Mrs. Sherbano Tayyab Katchi & WMO
(Pictures)

Gujarati Section

- 43 ARY no Khas Interview
47 ARY no Dukhad Inteqal
49 ARY Golden son of Pakistan
49 ARY, Dr. Abdul Qadeer Khan ni nazre
50 ARY, Khawaja Gharib Nawaz Trust
52 Memon Quom no bhootkal ma dokiya
53 Abdul Hameed Ahmed Mian Chottani
56 Memon Shayer Yunus Kais no Inteqal

Urdu Section

- 59 حاجی عبدالرزاق یعقوب
62 میمن برادری کا بین الاقوامی قائد مرحوم حاجی عبدالرزاق گاندھی

Published and edited by:
Umer A. Rehman for WMO

Printed by:
Bilal Umar – ADK Printers

Address:
World Memon Organisation (WMO)
32/8, Street No. 6, Muslimabad
Off: Kashmir Road Karachi
email: memonalam@gmail.com

For online version, please logon to:
www.wmopc.com

MISSION OF WMO

The Mission of WMO is to act as the central Memon organisation representing the Memon Community throughout the world and to promote the advancement, upliftment, unity, welfare and well-being of Memons in the world, in all aspects of life and at all times in accordance with and under the guidance of Islamic principles.

MEMBERSHIP TO THE WMO

The World Memon Organisation has the following categories of Membership:

1. Apex Bodies (National Bodies)
2. Institutional Members (Regional and Local Bodies) Local Institutions, Foundation, Trusts, Social Welfare organizations, professional institutions, chamber of commerce, educational boards, etc
3. Corporate Members (Commercial Bodies) -
4. Individual Members (Annual or Life Members)
5. Associate Members (any Non-Memon Organizations or Non-Memon Individual)
6. Patrons
7. Trustees of WMO Charitable Foundation (WMOCF)

MEMBERSHIP FEES

Apex Members	US \$500 (Annually)
Institutional Members	US \$250 (Annually)
Corporate Members	US \$500 (Annually)
Annual Membership	US \$50
Life Membership	US \$1,000
Patron `	US \$25,000
Trustee	US \$100,000

NOTES:

1. Subscription for female applicants shall be half the normal fees
2. Subscription for Life Members can be paid in three equal annual installments
3. Subscription for Patrons can be paid in five equal annual installments
4. Subscription for Trustees can be paid in five equal annual installments

SUBSCRIPTION FOR MEMON ALAM

For Pakistan:	Rs. 1000 per annum
For Other Countries:	US \$50 per annum

ADVERTISEMENT TARIFF FOR MEMON ALAM

Back Page	US \$500 per issue
Inside Title Page	US \$400 per issue
Inside Back Page	US \$350 per issue
Other pages	US \$250 per issue

SPECIAL DISCOUNTS

For 12 issues in a year	30%
For 8 issues in a year	20%
For 4 issues in a year	10%

Pulse India

FOODSTUFF (L.L.C.)

P.O.Box: 64617, Al-Ras, Deira, DUBAI (UAE)
Tel: 2291779 Fax: +971-4-2261799 Mobile: +971556875677
E-mail: pulseind@eim.ae Website: www.ranani.com

Manufacturer of Quality Pulses

Pulse India

SPICES & GRAIN PROCESSING LLC.

Factory: P.O. Box 21270 Al-jurf AJMAN (UAE)
Mob: +971504244025 & +971554244025

SINGAPORE OFFICE

Pulse India

OVERSEAS (S) PTE LTD
EXPORT OF PULSES
SINGAPORE

Mohamed Yasin Ranani
Managing Director

Mohamed Asfak Ranani
Managing Director

Challenging Spirit

MEHRAN
SUGAR
MILLS
LIMITED

Since 1965, Mehran Sugar Mills Limited has been in the business of producing premium quality white refined sugar and allied products. We have laid our foundation on solid principles aimed to assure a leadership position in the industry. We stride with a challenging spirit based on modern management principles. We consider our farmers as our back bone and continually propagate to increase plantation of sugarcane through diversified incentives.

Corporate social responsibility is a vital part of our philosophy. It is an inherent vision of the Company to have a significant positive contribution towards the society. We are constantly working towards improving the health and education standards in our area.

Executive Tower, Dolmen City,
14-B, 14th Floor, H.C-3, Block-4, Marine Drive, Clifton, Karachi-75600
Tel: (92-21)35297814-17 Fax (92-21)35297818, 35297827
Email: msm@mehransugar.com, Website: www.mehransugar.com

LATE HAJI ABDUL RAZZAK YAQOOB GANDHI (ARY) – THE GOLDEN SON OF PAKISTAN

The World Memon Organisation (WMO) and the Memon Alam deeply condole the sad demise of Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY) on Friday, 21st February 2014. No words can describe the great vacuum and sorrow we feel by his sad demise.

Haji Abdul Razzak Yaqoob was one of the five Founders of the World Memon Organisation. The other four founders were Late Mr. Latif Ebrahim Jamal, Late Mr. Abdul Razzaq Tasty, Late Mr Adam Noor and Mr. Abubakar Casim Pardesi (who passed away only a few days earlier on 11th February 2014). Haji Abdul Razzak Yakoob served as the first President of WMO for three consecutive terms of two years each.

The history of WMO begins in October 2000, when Late Haji Abdul Latif Ebrahim Jamal and Late Haji Abdul Razzak Sorathia (Tasty) made a trip to Dubai with a vision of uniting the Memon Community under a single global platform. The idea was wholeheartedly welcomed by Haji Abdul Razzak Yaqoob, Mr. Abubakar Casim Pardesi and Mr. Adam Noor. This led to a series of events which finally resulted in the formation of the World Memon Organisation. It is over a decade since then, and WMO has come a long way with a renewed commitment to continue amelioration of the defeated, distressed, destitute and under-privileged members of the Memon Community in whatever manner it is humanly possible.

Haji Abdul Razzak Yaqoob also had the vision to start a Technical Institute at Karachi in line with a Technical Institute run by the Memon community in Baroda, India. This ultimately led to the establishment of the Memon Industrial & Technical Institute (MITI) in Karachi, which was formally launched in May 2009. Thereafter, on 8th April 2011, the Memon Institute of Hijama Therapy (MIHT) was inaugurated. On that occasion, the WMO Pakistan Chapter awarded Gold Medals to Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi ARY (Founder-President WMO), Mr. Syed Mustafa Kamal (Ex-City Nazim of Karachi) and Mr. H.M Shahzad (Chairman, MITI) in recognition of their exemplary services in the establishment and the successful operation of the Memon Industrial & Technical Institute (MITI).

Haji Sahab, as he was fondly known, was a businessman par excellence. He started his career in humble way and scaled great heights of success in all his endeavors. He was the Chairman of the ARY Group of Companies. The brand name ARY is so well known around the world that one conjures up gold biscuits and jewellery when the name ARY is mentioned. The word ARY is synonymous with ARY Gold, ARY TV and the person ARY – Abdul Razzak Yaqoob himself. He was a man with the golden touch and was bestowed with the title – ‘Golden Son of Pakistan’.

Besides business, he carved for himself a niche in the annals of Memon history - as a great visionary, an ardent educationist, a generous philanthropist and a deep sympathesizer of the ailing humanity.

I remember his speech at one of the Annual General Assembly Meetings of WMO where he said, “Almighty Allah has bestowed us with abundant wealth. And in our wealth... Allah has included the share of the poor. Therefore, it is our duty to give back to the poor, their due share.”

These words reflect the indepth understanding Haji Sahab had about our Islamic responsibility towards the poor and downtrodden. And this deep understanding of Almighty Allah’s commandment seems to me as the driving force of Haji Sahab’s generosity, numerous philanthropic endeavors and his deep desire to alleviate the sufferings of the less fortunate.

This issue of the Memon Alam has been dedicated to the memory of Haji Abdul Razzak Yaqoob. But we would like to point out that that it is simply impossible to portray the great personality and immense contribution of Haji Sahab to WMO and to the fields of business and social work. However, the Memon Alam has decided that March 2014 issue of the Memon Alam will be followed by another issue in the near future in memory of Haji Sahab.

We pray to Almighty Allah to bestow His choicest Blessings upon the departed soul and grant him a place in Jannat-ul-Firdous. May Allah grant patience to all his family members to bear this irreparable loss. Ameen.

Pir Muhammad A. Kaliya
Chief Editor

Condolence Message

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

It was with deep sorrow we at WMO heard the passing away of Haji Sahab on 21st Feb 2014 after a prolonged illness in London, “Innalilaha waalla inna ilehe rajeeoon”

He has been ill for quite some time and we at WMO have at all opportunities hoped and prayed for his recovery, but death is inevitable as we all have to return to our maker one day.

Haji Sahab was a great leader of men and will be forever missed by all those who came in contact with him.

The community was very dear to him and he always worked very tireless for the welfare and upliftment of the community. His Vision and Energy paved the way for the establishment of the World Memon Organization and the WMO will always stand as one of his greatest accomplishment. Today the Global Memon Community is connected like never before and Memon's from Pakistan, India, UK, Sri Lanka, Dubai, USA, Canada, South Africa, Botswana, Japan, Malawi, etc are all connected under the Banner of WMO only because of the Vision and Passion of Haji Sahab and for this the Global Memon Community will be forever indebted to him

Memon Industrial and Technical Institute (MITI) formed under the auspicious of WMO and the leadership of Haji Sahab is another great accomplishment of his. MITI has become a source of guidance and escape from Poverty to thousands of improvised Youth in Karachi who due to the training received at MITI have been able to become productive citizens contributing to the upliftment of their families and the society around them.

A man of few words and a great servant of Allah (SWT), he always lead by example in his conduct and spent is wealth without any hesitation to help his fellow human beings without any expectation in return just to please Allah (SWT) and do his duty to his fellow brothers and sisters

May Allah Subhanahuwatala rest Haji Sahab in eternal peace, forgive his short comings, have mercy on him and bless him a place in Jannatul Firdous. (Ameen)

Abdul Satar Dada

President, WMO

(on behalf of the Office Bearers and all Members of the WMO)

Condolences

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

To the Family members of (Late) Haji Abdul Razzak Yakoob

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

We acknowledge with thanks receipt of numerous condolence messages from friends, well-wishers, and leaders of the Memon Community for publication in this magazine dedicated to ARY. However, we regret that due to paucity of space we are unable to publish their messages.

However, we have decided to acknowledge their names and thank them for their messages. May Allah Almighty accept their messages and give them courage to work hard for the welfare and well being of the down trodden population of the community.

May Almighty Allah bless them.

Qasim Abbas

Toronto , Canada

Shahid Sangani (LEL)

COO, WMO

A.C. Saleem

(Deputy President, WMO)

Mr. Ashraf Sattar Sayani

(Dep Vice President of WMO & Trustee of WMO FC

Latif Adam Hakam

Ex VP WMO(India Chapter)
President: Upleta Memon Jamat(Bombay)

Ghaffar Variend

Memon Point, Chicago USA

Sikander Sattar

Memon Association Leicester and
WMO Vice President – Europe chapter.

WORLD MEMON ORGANISATION

(Middle East Chapter)

Mr. M.H. Omar

Trustee - WMO FC

Pir Muhammad A. Kaliya

(Secretary General, WMO),

Shoaib Ismail Mangroria

(Vice President, WMO PC)

H.M. Shahzad

(Assistant Secretary General, WMO PC)

Muhammad Yousuf Adil

(Treasurer, WMO),

Shazad Iqbal

(Regional Treasurer, WMO Pakistan Chapter),

Muhammad Rafique Noorani

All Office Bearers of WMO, Members of the Executive Committee, Members of the Board of Management and Heads of various Committees

Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY)

(Reprint of article Published in Memon Alam June 2000 Issue)

Haji Abdul Razzak Yaqoob has recently been proclaimed as the Golden Son of Pakistan by H.E Rahman G Al Mutaiwee, Director General of the Dubai Chamber of Commerce & Industry. He also lauded Yaqoob as the “Golden Son of Dubai” as well.

Not many people would be familiar with Haji Abdul Razzak Yaqoob but the very mention of ARY would definitely ring a bell. ARY has been one of the major sponsors of Sharjah Cup Cricket tournament for quite sometime now. Apart from that it has also been advertising its products on PTV on a regular basis.

This famous trader of gold, Haji Abdul Razzak, is one of the most respected and renowned personalities of the world. Not many people are aware of the fact that this great businessman of our time began his entrepreneurial journey by a meagre amount, selling a particular kind of Pakistani Chadar.

Those who have heard about or know Haji Abdul Razzak are always struck by the reputation of his riches of his gold, diamonds and the jewellery that he deals in. One of the leading gold and gem merchant, of the region, Haji Abdul Razzak surely has a monopoly over the precious metal's trade.

Recently, the **London Bullion Market Association (LBMA) formally appointed ARY as one of its International Associates.** The LBMA introduced this form of membership for companies outside the United Kingdom with strong ties to the London Bullion Market. ARY has also been recognized by the **World Gold Council.**

ARY has been functioning since three decades and has earned a reputation of being an innovative and dependable business enterprise. Initially, its activities were craftily aimed at trading in priceless gems stones and metals apart from gold and silver. The whole-hearted endeavor then spread into the minting of Bullion Gold Bars and Coins and the production and designing of ornamental gold and jewellery. Various gold products such as Rainbow Heart, Clear Gem, Morbe Pearl have been introduced by ARY.

Mr. Abdul Razzak Yaqoob has not only helped in strengthening trade relations between Pakistan and countries of the Middle East and Switzerland (Geneva), but also acted as a faithful servant of his country. Whenever Pakistan faced any natural calamity or disaster Mr. Abdul Razzak Yaqoob mobilized his resources and imbibed others to come to the rescue of the nation. He spent millions of

Dirhams to send back stranded citizens of Pakistan and India back from the Gulf to their respective countries. He has given monetary assistance to several hospitals, masjids, schools, community centres and welfare organizations in a number of countries. Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi, from the Memon Community, who as a Pakistani has rendered valuable services to the entire nation without any distinction of caste, creed, colour or regional affinity. He also provides financial aid to the Government of Pakistan.

One of Mr. Abdul Razzak Yaqoob's own welfare project is the **Fatima Bai Hospital** which was setup at Jamshed Road, Karachi in 1986. It handles General Surgery, Gynecology, E.N.T. problems, Chest and Skin diseases, Bone ailments surgery dental diseases, etc. It has modern facilities such as Nursery for children, I.C.U., Physiotherapy, Ultrasound and Modern Diagnostic Lab.

The soft spoken, cultured Haji Abdul Razzak Yaqoob was brought up in Pakistan. He was born on the 7th of May, 1944 at Mysore, India. His family migrated to Pakistan two years after its creation. Although, he studied only up to Matriculation, his knowledge and ability is better than the best of the educated.

When he was a little boy, he used to work at his father's shop. He would go there at 7 o'clock in the morning and sweep the shop. At 8, he would leave for school. After school hours, he would go to the nearby Kakri Ground and play cricket for a while and then return to his father's shop where he would have lunch with his father. Later, he would wash the utensils and stay in the shop till shut down. This was his daily routine in his childhood. When he grew up, he decided to lend a helping hand to his father.

Mr. Abdul Razzak Yaqoob got married very early in life at a tender age of 17 years. He became a father at the age of 18 years. He always had a keen sense of business and this has always been his plus point.

A trick of fate brought Mr. Abdul Razzak Yaqoob to Dubai, In 1969, a man ran away with Razzak Yaqoob's money. When it was known that the thief was in Dubai, Razzak Yaqoob left for Dubai in search of him. He liked Dubai so much, that he decided to stay there.

Initially, he set up a business of cigarettes and textiles (imports from Pakistan and India) where he represented some Pakistani businessmen. Later on, these businessmen opened their own office in Dubai leaving Abdul Razzak Yaqoob to start afresh. In 1986, he started his own family business dealing in Gold in Dubai. His business acumen has given him

Besides his general contributions, there are a number of individuals who have got their financial and other difficulties solved when they knocked at the doors of Mr. Razzak's office.

Mr. Abdul Razzak Yaqoob has been rightly chosen to lead the Memon community in Dubai. He serves as the President of the Organization since September 1987. The Memon community has been doing several social services and sporting activities under the extraordinary help and support of Mr. Razzak. He is keen and always helpful to guide and provide every sort of help in cash and kind at all times of need.

Mr. Razzak is also an active Executive Committee Member of the Pakistan Business Council. The entire Pakistani business community in Dubai finds him helpful and an actively participating partner for the good of the entire business and Pakistani community there. There are several matters, issues and disputes of Pakistani brethren which are settled with the guidance and help of Mr. Abdul Razzak Yaqoob without any legal arbitration of official formalities.

It is, indeed, a matter of pride that the Memon community has such a distinguished personality, in its midst who has excelled in his respective field and scaled the pinnacle of success and achieved world-wide honor. The Memon community is extremely proud of Mr. Abdul Razzak Yaqoob (ARY) who cares for the community and the nation.

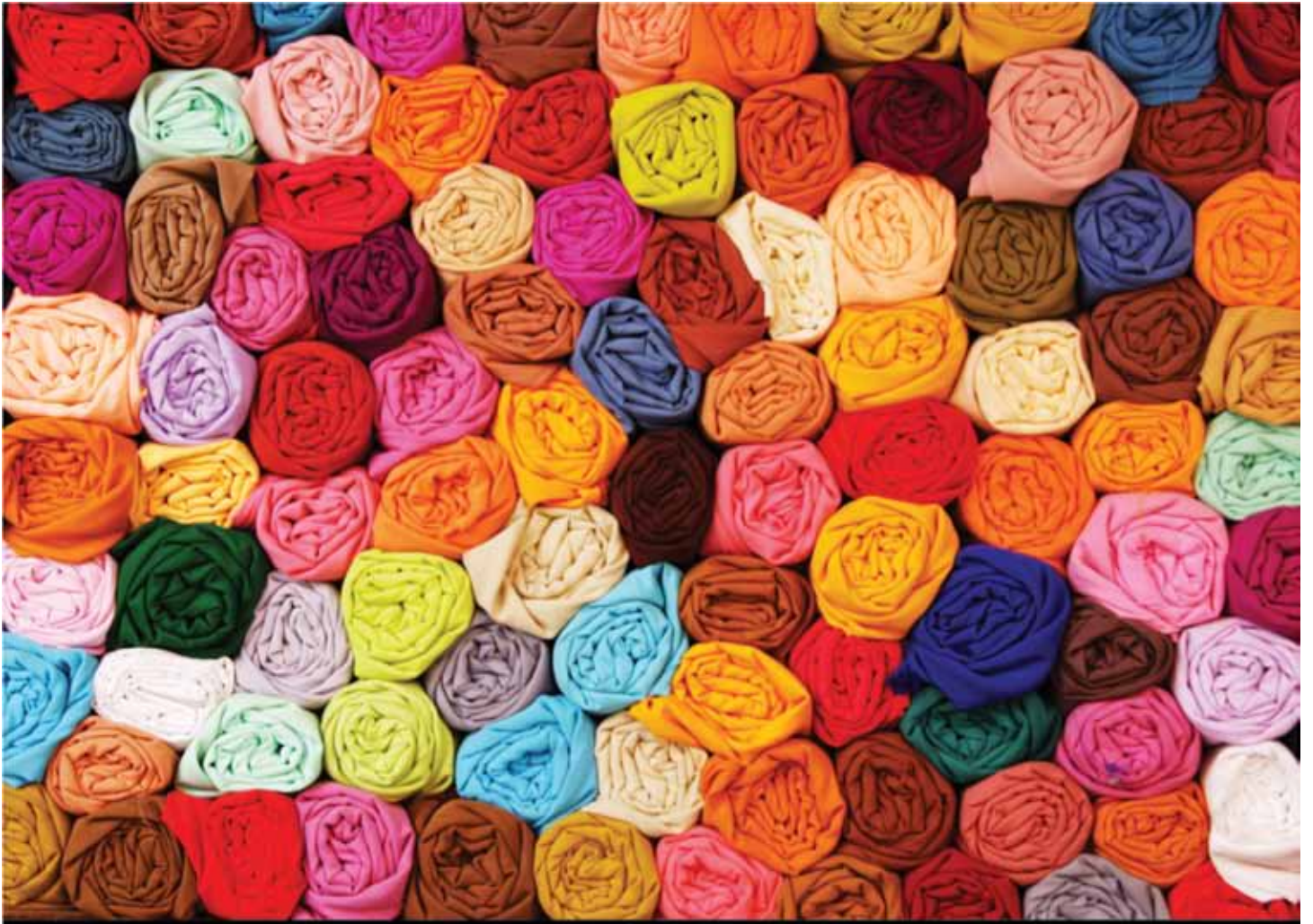
the success and honor he currently commands.

Mr. Abdul Razzak Yaqoob was always very fond of Cricket. Though, at this age, he does not play. He sponsors the **Man of the Match Award** at Sharjah and also sponsors

other such Awards and matches.

There is hardly any Pakistani project or Memon Community activity in the U.A.E without Mr. Razzak's personal contribution in the form of his guidance, time and money.

Every **Color** has a **Personality**

Each person sees things differently. Each has their own favorite colors and every color has its own personality. Our creations are of all types, from apparel to home to industrial, available in the widest range and depth of colors. We believe everyone should get to choose their favorite color, everyday.

Corporate Office: 3rd Floor, K.D.L.B. Building, 5B-West Wharf Road, Karachi, Pakistan Tel: 92-21-32313031 - 6 Fax: 92-21-32310625 Email: headoffice@alkaram.com Website: www.alkaram.com

HAJI SAHAB - AS I KNEW HIM

by Pir Muhammad A. Kaliya

I first met Haji Abdul Razzak Yaqoob (Haji Sahab) at the 1st International Memon Convention held at Dubai on 28th & 29th April 2001. Our relationship grew over the years and we came to understand each other better and became closer and closer as days went by. I always found him to be a soft-spoken person - very humble and simple. He was a thorough gentleman in all respects. I have always been impressed with his deep desire to work for the alleviation of the sufferings of the less-fortunate and for the better prospects of the Memon Community.

Regarding the formation of the World Memon Organisation (WMO) - it all started when Late Haji Abdul Latif Jamal and Late Haji Abdul Razzak Sorathia (Tasty) made a trip to Dubai in October 2000 with a vision of uniting the Memon Community under a single global platform. This idea was wholeheartedly welcomed by Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY), Mr. Aboo Baker Cassim and Mr. Adam Noor.

This led to the holding of the 1st International Memon Conference at Dubai in April 2001, where a Steering Committee, consisting of 65 members, was formed to prepare a draft of the Constitution. The 2nd International Memon Convention was held a year later in Dubai on 30th and 31st March 2002 wherein the Constitution of WMO was approved and the 65-member Steering

Committee was converted into the first Board of Management, which held its first Meeting at Dubai on 31st March 2002. Haji Abdul Razzak Yaqoob was named first President of the World Memon Organisation (WMO).

As President of WMO, Haji Sahab has contributed generously towards the noble projects of WMO, especially Education and Rehabilitation projects. At times, the contribution by Haji Sahab was more than a third of the total contribution for a particular project. Haji Sahab did his very best for the cause of WMO by putting in his best efforts, donating generously and using his far-reaching influence. Over the years, he met with numerous key personalities, Heads of States, Ministers and Diplomats in connection with furthering the mission of WMO and attended countless meetings, conferences, functions, gatherings, exhibitions, fundraising events, membership campaigns and road shows all over the world, for the sake of WMO and the Memon Community.

Haji Sahab always believed that education was the key to prosperity and always did his best to promote education. He donated generously to various educational institutions including the Technical Institute at Baroda, which imparts technical and vocational training, especially to those less-fortunate people who could not complete their formal education. He had the burning desire to start a Technical and Vocational Training Institute in Karachi in line

with the technical institute run by the Memon community in Baroda, India. This ultimately led to the establishment of the Memon Industrial & Technical Institute (MITI) at Korangi, Karachi, which was formally launched in May 2009.

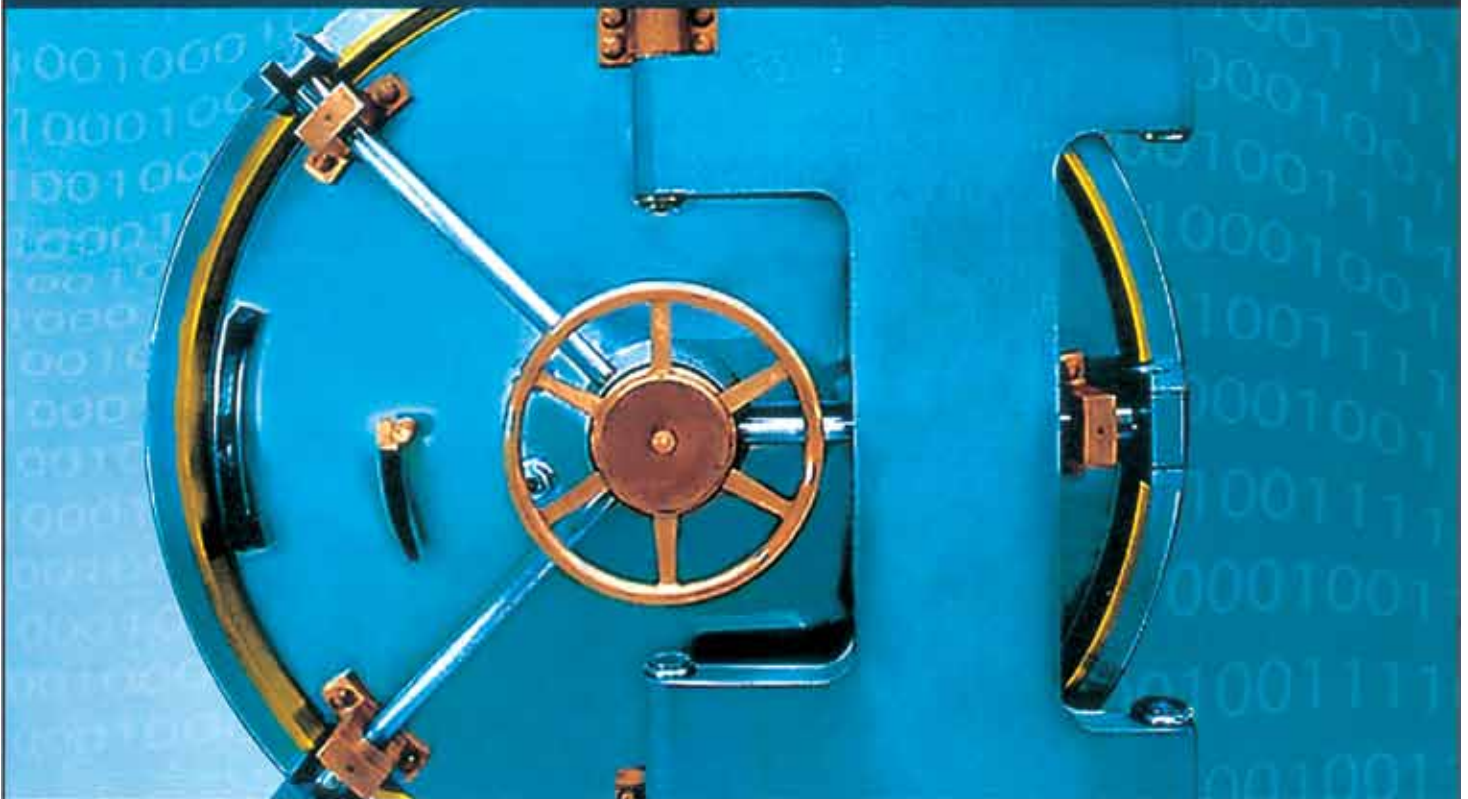
Later, he played a key role in the establishment of the Memon Institute of Hijama Therapy (MIHT), which was formally launched on 8th April 2011. This Institute not only treats patients but also trains students in Hijama Therapy. At the launching of MIHT, the WMO Pakistan Chapter awarded Gold Medals to Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi ARY (Founder-President WMO), Syed Mustafa Kamal (Ex-City Nazim of Karachi) and Mr. H.M Shahzad (Chairman, MITI) in recognition of their exemplary services in the establishment and the successful operation of the Memon Industrial & Technical Institute (MITI).

Haji Sahab was an integral part of WMO and his contribution during its early and latter years are the strong foundations on which WMO will continue its journey in the years to come.

May Almighty Allah accept all the good deeds of Haji Sahab, forgive his shortcomings and grant him the highest place in Jannat-ul-Firdous. May Almighty Allah give all his family members, friends and associates the patience to bear this irreparable loss. Ameen.

To Allah do we belong and unto Him is our return!

Investor Account Services

Investment Lesson # 1

In an ideal environment, investors are focused on investment decisions. This is only possible if the security of investment portfolio is guaranteed.

CDC provides that ideal environment. The decision is simple.

Open your Investor Account today!

Service Features: Direct control over securities portfolio • 24/7 access to a/c info through **cdc access** • Dedicated Call Center • Instant Transfer of Securities • Direct Credit of Corporate Benefits & New Subscriptions

ORIENT

0800-CDCPL (23275) | www.cdcpakistan.com

Haji Abdul Razzaq, 69, passed away in London and was laid to rest in Karachi

A prominent Dubai-based Pakistani businessman and philanthropist. Haji Abdul Razzaq Yaqoob, who passed away in London on Friday, 21st February 2014, was remembered by the community here.

Founder of ARY Group, Abdul Razzak Yaqoob died after protracted illness and was laid to rest in Karachi on Tuesday, 25th February 2014. He was 69 and survived by a widow and five daughters.

Known as "Rainbow Heart Man" for his introduction of heart-shaped pendants in the jewellery market, Razzaq played an important role in the national economy of Pakistan by leading a key business group of the country.

Hundreds of community members gathered on Monday night at the Pakistan Association in Dubai to offer condolence and pay tribute to the man who will be remembered for his contribution to humanity.

"He was a key player in uniting Pakistani business community as he provided them a platform by setting up Pakistan Business Council (PBC) in Dubai, said Tanveer Khawaja, former chairman of the PBC and close friend of Yaqoob Haji Abdul Razzak Yaqoob, who was born on May 7, 1944 in Surat city of Gujarat in India but his family

settled in Karachi.

Yaqoob was also the Founding President of the World Memon Organisation (WMO) a charity organisation that runs schools and hospitals for the poor, gives scholarships to deserving students and also provides financial support to underprivileged people around the world in addition to building mosques.

With his hard work and struggle, he introduced the ARY Group on the national and international level.

Though he came to Dubai more than 45 years ago, he founded ARY Group in 1972 and made Dubai the base for his business. Khawaja told Gulf News that Yaqoob was not only a leading businessman in Dubai but also a great social worker and philanthropist.

"His contribution for the humanity would always be remembered. He would always lead the community in charity work whether it was contribution for natural disasters in Pakistan such as floods or the free tickets for illegal amnesty seekers in the UAE," he said. Yaqoob was well known and respected among the Pakistani community in the UAE for his charity work. He is the main contributor to the charity fund for the welfare committee of the Pakistan Association in

Dubai, which provides financial help to hundreds of people in the UAE.

He helped underprivileged people in the UAE regardless of their nationality. Yaqoob was also known as the merchant of gold in Dubai. He launched his ARY gold brand in 1986 and kick-started his journey to become a leading Pakistani businessman in Dubai.

In 1996, he introduced his new jewellery brand, ARY Rainbow Heart Pendants, which became sought after jewellery pieces, especially for couples. Taking advantage of the property boom in Dubai, Yaqoob entered the realty business with the launch of Freehold Towers in International City, attracting huge investment from Pakistan.

Yaqoob also had the honour of minting the official gold coin for the first Dubai Shopping Festival in 1996.

He started his own television network in Urdu — the first private channel in Pakistan. With its headquarters in Dubai, ARY Television Network has become one of the leading educational and news sources for the Urdu speaking community around the world.

(Gulf News, UAE, 24th February 2014)

How Wikipedia Describes ARY?

Source: www.wikipedia.com

Abdul Razzak Yaqoob (ARY) was a wealthy Pakistani businessman based in Dubai. He was the owner of ARY Group of Companies.

During the era of the British Empire, his parents migrated from Surat, British India to Karachi in 1944. He came to Dubai from Pakistan in 1969.

In 1972, Yakoob established ARY and opened its first outlet in Fikri Market Deira, Dubai. He also started importing watches, perfumes and cigarettes. Two years later, when his brother, Mohammed Iqbal, joined him, the group branched out into dealing with food and textiles. Besides catering

Abdul Razzak Yaqoob

Born	7 May 1944
Surat,	British India
Died	21 February 2014
Residence	Dubai, United Arab Emirates
Nationality	Pakistan
Occupation	Chief Executive ARY Group
Net worth	over US 0.5 billion (2009)
Religion	Islam

to the local market, they also began exporting food-stuff to Iran. Yaqoob's current business includes a Gold and Silver trading segment.

Due to his philanthropy and extensive social work amongst the community, he was well respected by Pakistanis around the world.

He was being authorised as Pakistan's sole gold importer, and had been granted the license to help regulate the Pakistani Gold Industry. Abdul Razzak Yaqoob was appointed the lifetime head of the World Memon Organization.

He died on 21 February 2014 in London, he had been ill for many days preceding his death. His funeral prayers were held in Jamia Islamia Ghousia Trust, Luton. Allama Qazi Abdul Aziz Chishti led the prayers, after which the body was repatriated to Karachi.

A second prayer was held at Mazar-e-Quaid in Karachi. These prayers were led by Mufti Munib Ur Rehman, after which he was laid to rest in Karachi.

ARY - The Legacy Continues

Some pictures of the ARY Condolence Program held jointly by All Pakistan Memon Federation (APMF), World Memon Organisation (WMO) and Morbi Tankara Memon Association (MTMA) at Rangoonwala Hall, Karachi on 9th March 2014

ARY & the World Memon Organisation (WMO)

Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi (ARY) was one of the five founders of the WMO. He served as its first President of WMO for three consecutive terms of two years each. He played a vital role in the early days of WMO in its growth and evolution as one of the most active social welfare platforms of the Memon Community at the international level.

4th Annual General Assembly Meeting of WMO held at Colombo Sri Lanka in May 2006 - held in conjunction with the Golden Jubilee Celebrations of Memon Association of Sri Lanka (MASL)

At the inaugural session of 5th Annual General Assembly Meeting of WMO held at Karachi in April 2007

At the inaugural session of 5th Annual General Assembly Meeting of WMO held at Karachi in April 2007 with H.E. Mr. Shaukat Aziz, Prime Minister of Islamic Republic of Pakistan and Mr. Ishrat-ul-ibad, Governor of Sindh

Haji Abdul Razzak Yaqoob, President of WMO, addressing the gathering at the Memoni Get-Together held along with the 5th Annual General Assembly Meeting of WMO at Karachi, Pakistan during April 2007

Memoni Get-Together held at Karachi, Pakistan in April 2007

With (L to R) Mr. Pir Muhammad Kaliya, Sir Iqbal Sacranie and Mr. Peer Muhammad Diwan at Memoni Get-Together held in April 2007

With Mr. Abdul Sattar Dada, Deputy President of WMO, at the Meeting of the Board of Management held alongside the 5th Annual General Assembly Meeting in April 2007

During the time of 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO held at Karachi during April 2007

At the Meeting of the Board of Management held along side the 5th Annual General Assembly Meeting in April 2007

Pictures of the Memon Exhibition organized by APMF at Expo Center, Karachi, during the time of the 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO during April 2007

(L to R: Mr. H.M. Shahzad, Mr. Pir Muhammad Kaliya, Haji Abdul Razzak Yaqoob, Mr. Abba Ali Yousuf, Mr. Abubakar Casim Pardesi and Mr. Shoaib Ismail Mangroria)

Haji Abdul Razzak Yaqoob seen with his two daughters at the Memon Exhibition held at Expo Center, Karachi, during the time of the 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO during April 2007

Haji Abdul Razzak Yaqoob seen with Mr. Pir Muhammad Kaliya (on his right), his daughter Shabana and son-in-law at the Memon Exhibition held at Expo Center, Karachi, during the time of the 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO during April 2007

Pictures of the Memon Exhibition organized by APMF at Expo Center, Karachi, during the time of the 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO during April 2007

Pictures of the Memon Exhibition organized by APMF at Expo Center, Karachi, during the time of the 5th Annual General Assembly and other Meetings of WMO during April 2007

8th Annual General Assembly Meeting of WMO held at Colombo, Sri Lanka in December 2010

At the dinner held at ARY Residence in honor of Mr. Abdul Sattar Dada, President, WMO and other foreign delegates in April 2001

At the Memon Get-Together held in honor of Mr. Abdul Sattar Dada, President, WMO and other foreign delegates in April 2007

At a Mehfil-e-Naat organized by the Youth Wing of WMO Pakistan Chapter on 22nd March 2010

At the Stall of WMO at the Vision of Prosperity Exhibition at Expo Center in April 2007

Transfer of Memon Alam to WMO

The Memon Alam, international monthly magazine, of over five decades was formally handed over to the World Memon Organisation by the Memon Alam Trust on 23rd November 2009.

Mr. Umer A. Rehman, Managing Trustee / Honorary Editor of Memon Alam and Mr. Shoaib Ismail Mangroria, Vice President of WMO sign the Memorandum of Understanding (MoU)

Seen in the picture (L to R). Mr. Umer A. Rehman, Mr. Bilal umer, Mr. Shoaib Ismail Mangroria, Haji Abdul Razzak Yaqoob, Mr. Pir Muhammad A. Kaliya and Mr. Qassim Moosa Lawai

Visit of Mr Abdul Sattar Dada & other Foreign Delegates to Pakistan

Welcoming Mr. Abdul Sattar Dada, the newly elected President of WMO and other foreign delegates at Karachi Airport, with Mr. H.M. Shahzad, Assistant Secretary General, WMO (Far Left) and Mr. Abdul Rashid Godil (a Patron Member of WMO and MNA in the Far Right) while Mr. Abubakar Siddiq Lakhani and Sir Iqbal Sacranie are in the background

Group photo after arrival at Karachi Airport

With Best Compliments From:

PULSES SPLITTING & PROCESSING INDUSTRY (PVT) LTD.

Head Office

No.92, Reclamation Road, Colombo - 11, Sri Lanka. Tel: +94-11-234 1911 / 243 5723 Fax: +94-11-243 8706

Mill

No. 92/7, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka. Tel: +94-11-291 8599 Fax: +94-11-290 5294

Mail: pulses@sltnet.lk Web: www.pspil.lk

M. I. S. POLYSACKS (PVT) LTD.

No. 101, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka.
Tel: +94-11-291 8681 Fax: +94-11-291 8682
Mail: misp@misp.lk Web: www.misp.lk

MISA TEA PLANTATIONS (PVT) LTD.

Bibiliyoa, Kithulgala, Sri Lanka. Tel: +94-36-228 7702
Mail: misa@misatea.lk Web: www.misatea.lk

Memon Industrial & Technical Institute

A TRIBUTE TO LATE HAJI ABDUL RAZZAK YAKOOB GANDHI (ARY)

Late Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi (ARY) was a person who possessed extra-ordinary qualities of character, leadership and humanity. He was the qualified, Legendary and visionary leader

of the International Memon Community. Although he was unique among his peers as a business man and as a socio-political figure he will be most remembered for his service in bringing the Memon community all over the

world on a common platform for the service and welfare of the community. The flourishing and progressive World Memon Organization is a living proof of his knowledge, wisdom and devotion to the Memon community worldwide.

However, if there was one achievement that would separate him from the ordinary and place him among the great people of Pakistan and the world was his vision to impact the deprived youth of the society through training in vocational skills that will prepare them to enter the practical world with dignity and self-respect. This vision resulted in the establishment of Memon Industrial Training Institute (MITI) at Karachi.

MITI was established to work on a non-profit basis. At the very outset, Haji sahib had declared that MITI would serve the needy and deprived youth without consideration of religion or ethnic background.

The selection of the present location and how an erstwhile City Nazim came forward to offer his co-operation to Haji sahib is now history. But the end result was the signing of the MOU between WMO and CDGK in March 2008 and the subsequent handing over of the Civic Center No 3 in Korangi No. 5 for the purpose of establishment of MITI.

The selection of the present location and how an erstwhile City Nazim came forward to offer his co-operation to Haji sahib is now history. But the end result was the signing of the MOU between WMO and CDGK in March 2008 and the subsequent handing over of the Civic Center No 3, in Korangi No. 5 for the purpose of establishment of MITI.

Haji Abdul RazzakYaqoob wasted no time in arranging funding in the form of a grant of USD 200,000 for the establishment of the Vocational Training Center which was later appropriately named Memon Industrial and Training Institute. Simultaneously, Mr. H.M. Shahzad was nominated as the Chairman to lead an eight member committee to oversee the work of construction.

With all parameters in place, the work started immediately for completion by 2009. Simultaneously, it was decided that

1. The youth targeted would be from the financially deprived class.
2. The targeted youth would be from those who could not continue or complete their education and were forced into small employment to support their families.
3. The training would be fast paced and

completed in the shortest possible time to reduce the burden on the families.

With these ground rules which were in keeping with the ideals of service to humanity which was the cherished dream of Haji sahib, it was necessary to practically impact the needy and deprived youth. These ideals were kept in mind by the management of WMO and MITI while finalizing the fee structure and course outline of MITI. As such the following plan was implemented.

1. The vision of Haji sahib was a completely free education. However, reluctantly he agreed to a notional amount which would imbibe a sense of participation and seriousness among the students. Therefore, a highly subsidized fee structure was put in place according to which Rs 500 per month would be paid by boys and Rs

300 by the ladies. However, those unable to pay this amount would be admitted without any fees.

2. There would be no pre-requisites for admission except that of age which would be at least 14 years.

3. The course duration would be 4 months which was just sufficient to complete the training at a fast pace.

4. MITI would develop its own curriculum within the required parameters.

5. The course would consist of maximum hands-on training. Therefore, 80% of the course would be practical training and 20% theory. The workshops would be well equipped to deliver these objectives.

Side by side with the construction work, the academic preparations were undertaken on the above parameters.

The work was completed by 2009 and the opening ceremony of MITI was held on 31st May, 2009 which was attended among others by the Governor of Sindh, City Nazim, notables of WMO, Government functionaries and media people.

MITI thus opened its gates for the students from June 2009 with 7 courses and strength of 254 students.

This was just a beginning and the vision of Haji sahib was still far from reality. WMO then embarked upon an ambitious plan of expansion and very

soon, this plan was put into place and work started on creation of more classes and workshops to cater for introduction of more trades.

The need for ladies' classes was also realized in the locality and very soon in 2010, the ladies' section was formally inaugurated.

The pace of development continues with full commitment till the present and by the grace of Allah, today MITI is offering a total of 54 courses in the boys and ladies sections and still counting. The enrollment has gone up

to almost 4000 students in a single batch.

It is our privilege to have successfully trained 44000 students to-date and our yearly target is 14000 to 15000 students in a year. Our students are well received

by the industry and many are serving abroad especially in the Middle East countries although our students have also been successful in getting employment in Singapore, Malaysia and others.

MITI receives many national and international visitors who have acclaimed the excellent facilities for training at

MITI. The most noteworthy among them are Mr. Adam Thomson the British High Commissioner, Mr. TilloKlinner,

the German Consul General, Federal Ministers and other public figures, to name a few.

British High Commissioner Mr. Adam Thomson with Haji Abdul Razzaq ARY and other officials of MITI

Mr. Ibrahim Supariwala from India with Haji Abdul Razzaq ARY

Mr. Ghulam Nabi Kadwani with Haji Abdul Razzaq

Consul General of germany Dr. Tilo Klinner, Nasreen Jaleel, Mr. Rasheed Godial, Mr. H.M Shahzad, Mr. Pir Muhammad Kaliya & Mr. Shoaib Ismail Mangroria, Mr. Shahab Hasan

Qari Sheikh Bashir Ahmed Siddiqui, Qari Zia urRehman and Qari Hussain Munir from Madinah Munnawara

In the present era of globalization, there is an excellent opportunity for employment for skilled manpower. To avail this opportunity, it is imperative that we continue to invest in developing world class training facilities turning out trained manpower catering to these needs.

Our special thanks to Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi without whose leadership, vision, initiative, perseverance and encouragement, the establishment of the Memon Industrial Training Institute would still be a dream.

Champion neon[®]

The sign that shines forever

**NEON
SIGNS**

**LED
SIGNS**

**ROOFTOP
SIGNS**

**ENGRAVING
SIGNS**

**TRI-VISION
SIGNS**

**METALLIC
SIGNS**

**VEHICLE
GRAPHICS**

**FLEXFACE
SIGNS**

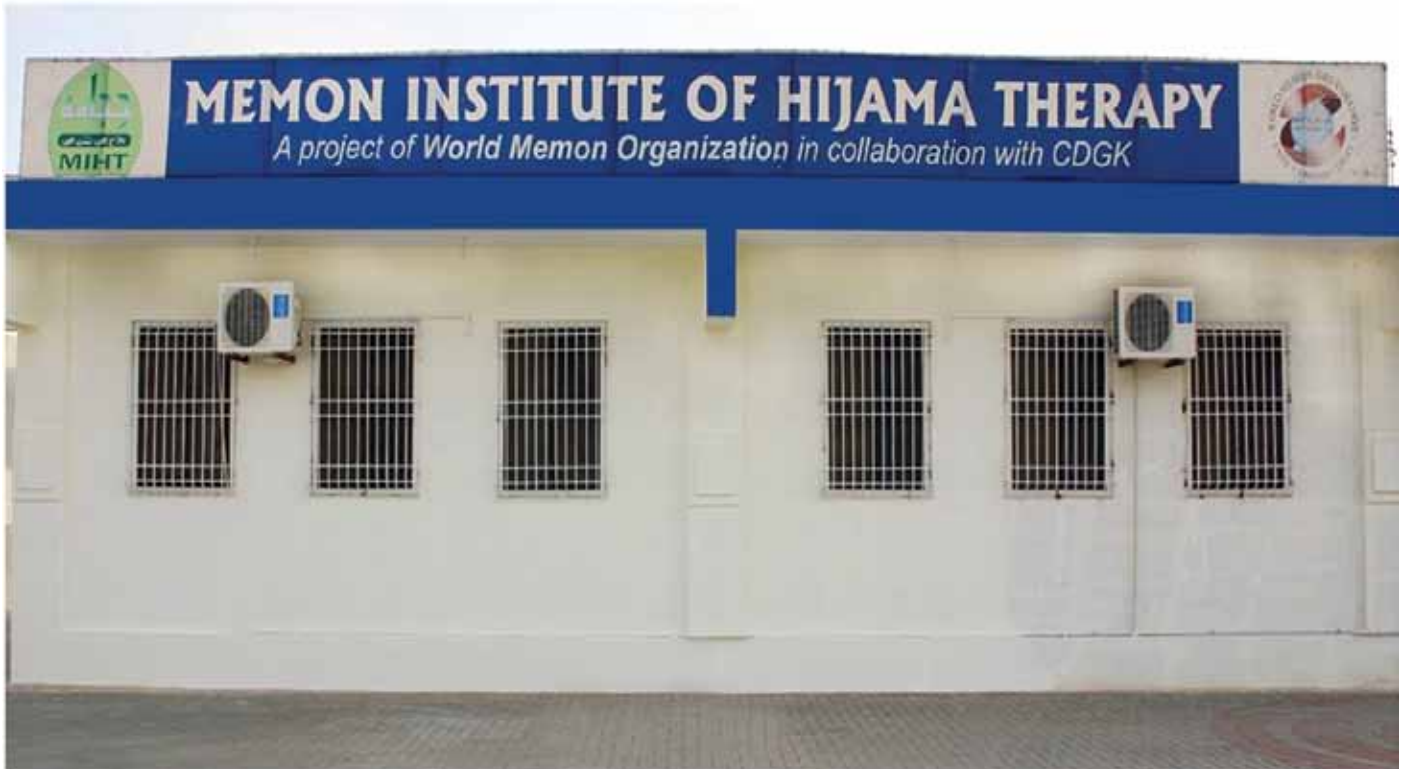
**DIGITAL
PRINTS**

**Total Signage Solutions
Under One Roof !**

Head office: P.O. Box 60288, Dubai, UAE | T: +971 4 2856595 | E: info@champion-neon.com

www.champion-neon.com

MEMON INSTITUTE OF HIJAMA THERAPY

Although Haji Abdul Razzak Yaqoob (ARY) is known for his contribution in the establishment of MITI, few know about his deep attachment to Allah (SWT) and His prophet (SAW). It was this love and devotion to the Creator that motivated him to do something practical which will also benefit mankind. What better than

Alhamdulillah, the Memon Institute of Hijama Therapy started operations formally on 2nd February, 2012.

to do something for the people who are suffering from various diseases but do not have access to medical care.

With this objective in mind, Haji sahib entrusted Mr. H.M. Shahzad to establish a center for treating people through Hijama which is a way of treatment based on the Sunnah of RasulAllah (SAW) who has recommended this treatment to Muslims and there are many Ahadees in this regard.

The task was to build a center which would give treatment as well as training to young doctors for its propagation.

The foundation stone laying ceremony of the building was held on the 8th of April, 2011 on the occasion of the visit of Mr. Abdul Sattar Dada, President WMO and other international dignitaries by Haji Jan Mohammad Yaqoob Gandhi.

Memon Institute of Hijama Therapy (MIHT) thus came into being and has been built in the premises of Memon

Industrial and Technical Institute (MITI) and under management of Chairman MITI, Mr. H.M. Shahzad and C.O.O. Mr. Shahab Hasan. Dr. Asif Ahmed was appointed as the Medical Director.

The building includes 3 rooms for doctors, a meeting room, change room and 6 patient beds. All the equipment required for a modern clinical facility is available at MIHT. Here Hijama therapy is carried out with all the necessary medical protocols and procedures in strict hygienic environment.

MIHT has been built to give treatment to all sections of society at a very nominal cost because it is intended to be run on a not-for-profit basis. In the first phase, the facility will be used for treatment only and in the second phase the training and research functions will also be started.

The clinic started working from 2nd February, 2012 after a soft opening

by treating the first patients. Founder President of WMO, and the moving spirit behind MITI and MIHT Haji Abdul Razzaq Yaqoob Gandhi (ARY) and Mr. H.M. Shahzad, Chairman MITI and Assistant Secretary General WMO besides other dignitaries including Mr. Shoaib Ismail Mangrora, V.P. WMO and Mr. Peer Mohammad Kalya, Secretary General WMO has also visited and appreciated the facilities. In the beginning, 5 to 6 patients were being treated daily at MIHT but as the word spread, the numbers kept on rising and today more than 30 patients are treated daily. Till today, almost 30000 patient visits have been clocked.

By the grace of Allah, MIHT is now very well known nationally and internationally. The patients benefitting from this facility pray for the departed soul of Late Haji Abdul Razzak Yaqoob Gandhi

APPEAL FOR DONATION FOR THE WMO EDUCATIONAL ENDOWMENT FUND

The World Memon Organisation, Pakistan Chapter has recently established the WMO Education Endowment Fund to facilitate Memon students to pursue higher and professional education by availing loans, which are repayable in easy installments without any kind of markup or charges.

The WMO Education Endowment Fund will help countless students, especially the white-collared members of the Memon community, who cannot afford the high costs of modern day education but at the same time do not qualify for Zakat. The WMO Education Endowment Fund is a major step to bring about progress and prosperity in the Memon community.

We humbly request the members of the World Memon Organisation (WMO), the Trustees of World Memon Organisation Charitable Foundation (WMOCF), our valued donors, well-wishers and philanthropists to join us in this noble endeavor to bring about an Educational Revolution in the Memon Community by contributing generously to the WMO Education Endowment Fund.

May Almighty Allah reward you abundantly in this world and the hereafter. Ameen.

Pir Muhammad A. Kaliya
Shoaib Ismail Mangrora
H. M. Shahzad

Peer Muhammad Diwan
Gul Muhammad Jan Muhammad

Quran Khuwani held in Ahmedabad City, Gujarat, India for ARY

In The Remembrance of Late Haji Abdul Razzak Yacob Gandhi (ARY) a Khiraje Akidat and Quran Khuwani Program was held by all the Memon

Jamats Of Ahmedabad City, Gujarat, India. Mr. Shafi Aiyub Mulani arranged all the proceedings at Al-Madina Masjid on Friday 28 February 2014, after Namaz-E-Isha in

Ahmedabad. The contribution of Haji Sahab was praised and Dua-e- Magfirat and prayers were offered for Haji sahab's highest place in Jannatul Firdous.

**Exporters of all kinds of Yarns, Textiles new
and second hand reconditioned machineries
second hand reconditioned Cars, Used Tyres
Used Motor Cycles and Buses**

**Only officially registered recognized
Memon company Japan since 1955**

MEIYO BOEKI SHOKAI

PROPALACE AZUCHIMACHI BLDG. 2F
1-619 AZUCHI MACHI CHUO-KU OSAKA (JAPAN)

MAILING ADDRESS
HIGASHI P.O. BOX NO. 163, OSAKA (JAPAN)

PHONE: (06) 6264-0190
FAX: (06) 6264-0147
E-MAIL: meiyō@warp.or.jp
E-MAIL: yusufjapanwala@hotmail.com
PRESIDENT: YUSUF M. BHADELIA

Mrs. Sherbano Tayyab Katchi in the eyes of her daughter

(by her daughter Mrs Neelofer Habib).

Mrs. Sherbano Tayyab Katchi, my dear and beloved mother, was born on the 27th of September, 1934 in Bombay India. She was the only daughter among two sons of Ebrahim and Ayesha Bai Maker.

From a very young age, my grandfather encouraged her in education and sports and arts...She was an expert swimmer, and horse rider...Robin, a gentle creature ..and Typhoon were the two horses they rode every evening to church gate ..a much awaited sight amongst the people

Always full of life..she matched her brother in all activities!

To her younger brother she was the choti apa ..who spoiled and looked after him..and he also suffered her wrath when he was too difficult

It seems at a very young age she was the beloved of family and friends

She was asked to keep names for the young ones born at the time!

“The Family migrated to Pakistan at partition in 1947” and it was on the say so of my dear mother, a letter written at the tender age of 13 years, that Kassam Chappra and his family migrated to Pakistan also, and co-founded H.M. Silk Mills along with my grandfather Ebrahim Maker.

Accompanying them was also Rabia Bai ...widow of the nawab who had adopted my grandmother...this second grandmother my mother admired greatly and was influenced much by her gentle , regal,and wise demeanour...the lady was alive till I was about 6 yrs of age , and I had the opportunity to see her...Rabia Bai spoke volumes with her silences, actions and few gentle words and wise ways...my mother enjoyed her company greatly..and would be sitting by her side whenever we went to my grandmothers house

In Karachi, my mother's education continued and she passed matric with flying colors..I remember her mentioning Mr.Wadiwala as one of her tutor and St. Jufuls as her School.

As for arts, my grandfather personally taught her ballroom dancingand she took part in a fancy dress ..where he transformed her into a scarecrow..from what I remember, this fancy dress took place at the Karachi Gymkhana . It was the then Prince Aga

Khan who had awarded her the first prize... her transformation was such that neither family nor friends recognised her!

She was engaged to my father Tayyab Katchi at the tender age of 17 and married in 1952. The Katchi Family were owner of Kohinoor Silk Mills. He hailed from Kodinar...and I can imagine the culture difference she must have encountered

But now, in her mind, her mother's family was left behind..the young girl who had never lifted a finger for any menial task... learned to cook, clean and win hearts of a family very different from her own.

It began when she attended the first wedding after her marriage...instead of the usual fashionable clothes of the time ..She accompanied my dadi, wearing my Dadi's kurta, Izhar and dupatta..by her side, carrying my dadis slippers.

My dadis love and respect for my mother founded and established a very loving base for myself, and my two dear

brothers Asif and Junaid, as we enjoyed a special place of love and caring from my dadi ...she would secretly save Mithais or any other special thing for my mother..she had other daughter in laws too!..and gave me the challa she always wore...may Allah grant her paradise too.

Not to forget my tai, Halima bai ...who loved my mother as a daughter...and in her last days would only ask for my mother to attend to her.

To my Phuppi and her children , and my cousins in India she was the beloved bano mami..or mummy as some of them called her.

My phuppi's daughter was brought up in our home as a sister to me ..till she was settled in marriage and in her own home.

My mother touched the hearts of so many people from such diverse walks of life, that I was always scared someone might take her away from me..

I remember the then Indian High

commissioner Mr. Joshi and his wife ..telling my father.” take anything but give Bano to us”.

And now after her passing away , the messages I receive , the anecdotes that are recounted to me ..the love and overwhelming feelings of her friends...O may Allah grant my dear mother the highest paradise!

My mother assisted my father and strived ceaselessly for our good upbringing... wanting to give us the best ..a convent education, cooking , Montessori , French language, flower arranging and sitar were some of the opportunities she brought to my plate.

In the seventies she established her own jewellery business which she continued to attend to till now..her clients are a testimony to her foresight and brilliance in this field... just her very name being synonymous with best work and honest dealing.....with clientele asking just for her from different parts of the world.

Always learning..flower arranging was the next art she learned..and won many prizes, actually it was me she was teaching and entering into competitions.her arrangements were always something put together at the last moment with left over material ..but their artistry never failed to impress the judges! My bhabi Yasmin, much inspired , took it to a new height ..and is a

successful event manager for weddings, the flowers being her forte.

To her two grandsons Aamir and Umer Habib and his wife Faryal she was the beloved Nani ma....they taking much inspiration from her business acumen..and scintillating personality...and to my husband Hafiz she was not “sasuji” as she would tease him...but the beloved mother who he would cook for on weekends and feed with his own hands..

Education...that was her passion always..at this time , she also took the brother of our household help under her wing,,he ate and played with us ..and attended St. Patrick’s school...on completing his education , in the seventies, and now a young man , he went back to Kashmir as principal of an established school there

Her philanthropy was on a personal level ..where the needy of the family came first, their education, day to day expenses, which had include going to see a movie or some outing once a month!...marriage and dowries ...all had to be met.

She stood by any needy of the family, whether from her mothers side or my fathers...all was need based.. She providing, if nothing else, genuine advice and encouragement.

This passion found its niche when Mr and Mrs Rangoonwala, established

the World Memon Foundation, and asked her to head the ladies wing as as the Vice President.

I served with her as Hon Secretary ..and operating from a small room at first , it was established as an independent unit

She was then asked to join the World Memon Organisation as First Chairperson of Ladies Wing...the work she has done for the promotion and betterment of the Memon youth and women speaks for itself.

She passed away on the 19th of March 2014...Just before that she had memorised Surah Yaseen and 99 Names of Allah...she never stopped learning.

...but let me give you my mother’s message ...that she kept conveying to me over and over again...She said

“ the woman ..daughter, wife, mother, daughter in law... are the makers of the home...your education and health are paramount to your family’s well being...

“ Remember what family you belong to ..remember your heritage.do not do anything to sully your family name

“ Uphold the values and principals of Islam and base your family values on that”

..I remember her once holding me in her lap...and asking me to look at a woman dancing amongst much cheering and egging of audience..I was hardly 5 years old I was puzzled when she said” look carefully” she said “ look very care fully...”

“because this is exactly how I DON’T want you to be” .

...what a lesson ..! and taught how!

Above all , her constant refrain...

“Baron Ka Adab Karo... kissi Ka dil na dukhao....kissi Ki majboori Ka faida na uthao.....kissi Ki majboori mahsoos Karo.... kissi Ka dil rakhnai sekho.... Haq bolnai sai na daro ...(Urdu)

uphold truth and justice and fairness in all your dealings” Kissi ka Accha Nahin Kar Saktai, Bura Mat Karo, Hat Ja...(Urdu) If you cannot do good for someone, distance yourself, don’t do bad for that person.

Respect elders...don’t break anyone’s heart..don’t take advantage of another’s weakness..feel for one who is downtrodden....be a means of solace and peace for him..don’t be scared of speaking the truth..uphold truth and justice in all your dealings” and my reply was in

Jee maa...Aisa hi karoongi...bus aik baar qadam choomnai Ka moqah phir dai dain

(Yes mother..I will do the same..just let me kiss your feet one more time)

- Neelofer Habib

ARY

GOLD BARS

The Gold Standard

The purest form of Gold 999.9

Available in 1gm to 1kg

Ten Tola and Kilo Bars available in 995 and 999 purity respectively

ARY JEWELLERY
U.A.E. PAKISTAN - OMAN - U.K. - U.S.A.

CORPORATE HEAD OFFICE
ARY House, Deira Gold Souk,
P.O.Box 1123
Dubai, U.A.E.
Tel: +971 4 2263535
Fax: +971 4 2267988

<http://www.arygold.com>

email: info@arygold.com

Remembering Madam Sherbano Katchi

The World Memon Organisation (WMO) has been blessed by Almighty Allah with a very good team. Madam Sherbano Katchi, who passed away on 19th March 2014, was a part and parcel of WMO and was the key person who spearheaded the WMO Ladies Wing (Pakistan Chapter), as its first Chairperson. She was also a member of the Board of Management of WMO.

The Board of Management of WMO had decided many years back to establish Ladies Wings and Youth Wings at all its chapters. The Ladies Wing of WMO Pakistan Chapter, after its formation, regularly holds get-togethers, seminars, functions and other such events to bring together Memon women from all walks of life on a single platform and motivate them to devote their time and energy for social work and charity.

Mrs. Sherbano Katchi was the first chairperson of the WMO Ladies Wing, which has always been the most active. After her retirement, Madam Hawa Abdullah took over as the Chairperson. Recently, Madam Hawa Abdullah became the Chairperson of the International Ladies Wing, formed at Colombo, Sri Lanka in February 2013, whereas Madam Amina Ganny became the new Chairperson of the Ladies Wing of WMO Pakistan Chapter.

Madam Sherbano Katchi, as the Chairperson of Ladies Wing, executed her duties to the fullest. She also canvassed for Membership of WMO and Zakat Collection from the Memon Ladies.

May Almighty Allah bless the departed soul and grant her place in Jannat-ul-Firdaus and also grant patience to all her friends, family and relatives. Ameen.

Mrs. Sherbano Tayyab Katchi & WMO

- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի
- Չարիքի և Չարիքի

Կուրսերի Կարգավիճակը

Մեծագույն Կարգավիճակը և Կարգավիճակը

Մեծագույն Կարգավիճակը և Կարգավիճակը

Կարգավիճակը

Կարգավիճակը
 Կարգավիճակը
 Կարգավիճակը

Կարգավիճակը

Կարգավիճակը
 Կարգավիճակը
 Կարգավիճակը

Կարգավիճակը և Կարգավիճակը

- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը
- Կարգավիճակը և Կարգավիճակը

Կարգավիճակը

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાકુબ

ની જીવન ઝરમર

શૂન્યમાંથી એક આખું સુવર્ણ સામ્રાજ્ય સર્જી દેનાર કર્મવીરનું આ સોનેરી સુખન સૌએ નોંધી રાખવા જેવું છે: સાચી લગન, ઈમાનદારી અને નેકનિચ્ચતી સાથે સર્જનહારમાં શ્રદ્ધા ધરાવતો દરેક જણ કરોડપતિ બની શકે છે !

હાજી અ. રઝાકનો એક ખાસ ઈન્ટરવ્યુ

લાહોરના ઉર્દુ દૈનિક “ખબરે”ના સન્ડે મેગેઝીનમાં જ. યુનુસ હસરતે હાજી અ. રઝાક યાકુબ ગાંધી (એઆરવાય)ની લીધેલી મુલાકાતનો આ ગુજરાતી અનુવાદ ‘મેમણ આલમ’ના જાન્યુઆરી ૨૦૦૩ના અંકમાં પ્રગટ કરાયો હતો.

જીવનના કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં તમને જે કોઈ મહાન વિરલ વ્યક્તિ અને મહાપુરુષ જોવા મળશે તેની પાછળ સતત મહેનત અને પોતાના કાર્યથી ઈશ્કની હદે લગન અને ધગશ અવશ્ય દેખાઈ દેશે ! સાવ પાંખાપાતળા સાધનો વડે દુબઈ જેવા વિશાળ અને સમૃદ્ધિ સંપન્ન મહાનગરમાં તદ્દન સાધારણ પાચે વ્યાપારી કામકાજની શરૂઆત કરનાર હાજી અબ્દુર્રઝાક યાકુબ ગાંધી તેમની અખૂટ કાર્યધગશ અને સતત શ્રમના કારણે આજે એક એવી જાજરમાન મહાપેઢીનું ચેરમેનપદ શોભાવી અને દિપાવી રહ્યા છે. જેનું વાર્ષિક ટર્ન ઓવર અધધધ એક બિલિયન ડોલર છે.

આ અબજપતિની મહાનતા

રૂકમાં પોતાના પગારદાર ડ્રાઈવરની પડખોપડખ બેસીને સફર કરતા જોવા મળે છે. પોતાના આટલા મહાન માલિકને આમ બિલ્કુલ બાજુમાં બેસતા જોઈ ડ્રાઈવર ક્ષોભ અને સંકોચ પામી અગર એવું કહે કે સર ! તમને આ નથી શોભતું, તો હાજી સાહેબ સહૃદયતાથી તેના ખભે હાથ મૂકીને નમ્ર સ્વરે કહે છે: “કાંઈ ફરક નથી પડતો. બધા માણસો એકસમાન છે ન કોઈ મોટો છે, ન કોઈ નાનો !”

અલ્લાહનો પણ એજ આશય છે, એટલે હાજી સાહેબની આ માણસાઈને કારણે અલ્લાહ પણ એમના ઉપર ઘણો મહેરબાન છે !

આ 1969નો પ્રસંગ છે. લબર-મૂછિયા નવયુવાન

રઝાકભાઈ પોતાના એક મિત્રને ઉધાર આપેલી રકમ વસૂલ કરવા દુબઈ પહોંચ્યા ત્યારે તેમને ત્યાં ટેબલ ખુરશીના ઘંધામાં કંઈક વધુ કસ દેખાણો. ઉધારી વસૂલ થઈ ગઈ. એટલે વળતા વિમાને કરાચી પાછા ફરવું જોઈતું હતું, પણ નસીબ ચારી આપવાનું હતું એટલે એમણે દુબઈમાં જ થોડું રોકાઈને નસીબ અજમાવી જોવાનો નિશ્ચય કર્યો. તે સમયે દુબઈ આજ જેટલું વિશાળ અને વિશ્વવ્યાપિ વેપારી કેન્દ્ર ન હતું, પણ રઝાકભાઈની દીર્ઘદ્રષ્ટિએ ભવિષ્યમાં પ્રકટી ઊઠનારી કારોબારી શક્યતાઓની કલ્પના કરી વેપારમાં ઝંપલાવવાનો ઈરાદો કરી લીધો. અલબત્ત તેમના કહ્યાનુસાર મારે માટે વતન વાપસ જઈ પિતાજી અને કુટુંબના સભ્યોને આ માટે કટિબદ્ધ કરવાનું જરૂરી હતું. છોકરો આટલી કાચી ઉંમરે પ્રદેશમાં એકલા પંડે વેપારી સાહસ ખેડી શકશે અને પોતાનું ધ્યાન રાખી શકશે ખરો ? પિતાજી અને ઘરવાળા એ વિચારીને મને મંજૂરી આપતા અચકાતા હતા, પરંતુ મેં તો કંઈક કરી બતાવવાનો પાકો ઈરાદો કરી લીધો હતો એટલે પોતાના ફેસલાથી પાછા વળવાનો સવાલ જ પેદા થતો ન હતો.”

ARY

અબ્દુલ રઝઝાક યાકૂબ

ની જીવન ઝરમર

દુબઈમાં વાપસી પછી તેમણે કાપડના વેપારમાં ઝંપલાવવાનું નક્કી કર્યું. સોનાનો ધીકતો ધંધો કરતા સોનારાના સપૂત માટે એનાથી હટીને કાપડનો સાવ અજાણ્યો નવો ધંધો શરૂ કરવો કાંઈ એટલું આસાન નહોતું એમ કોઈને પણ લાગે, પરંતુ હાજી સાહેબે કહ્યું: “એ સમયે મને તો સોનાના કામ કરતાં કાપડનો કારોબાર વધુ આસાન લાગ્યો.”

પછી તો અલ્લાહ દે અને બંદા લે ! 1972માં તેમણે ARY નામે સ્વતંત્ર અને સ્વાધિન વેપારી પેઢીનો પાયો નાખ્યો. દુબઈની ફકરી માર્કેટમાં તેની પહેલી શાખા શરૂ થઈ. ટેક્સટાઈલની બનાવટોની સાથે સાથે તેમણે ઘડિયાળો, પર્ફ્યુમ અને સિગારેટ પણ ઈમ્પોર્ટ કરવા માંડ્યાં. બે વરસ પછી તેમના નાના ભાઈ મુહમ્મદ ઈકબાલ પણ તેમના કારોબારમાં સહકાર દેવા દુબઈ પહોંચી ગયા અને બંનેએ મળીને કુનેહ તથા કુશાઝ બુદ્ધિથી ધીમે ધીમે એક આગવું ઔદ્યોગિક સામ્રાજ્ય સર્જી દેખાડ્યું.

ARY હવે જે પણ નફાદાયક વ્યવસાય દ્રષ્ટિગોચર થાય તેમાં પ્રવેશવા લાગી. તેણે ખાવાપીવાના પદાર્થોની આયાતનો પણ આરંભ કરી દીધો.

પરંતુ સફળતા એટલી સરળ નથી હોતી. એના માટે ધીરજ અને ધગશ જોઈએ. બંને ગુણ ARYમાં હતા, વાટ યોગ્ય વખતની; સારા સંજોગની હતી. પિતાજીના સોનાના ધંધાનો થોડો ઘણો અનુભવ તો હતો જ, એટલે 1986માં તેમણે સ્થિતિસંયોગો અનુકૂળ થતાં જ સોનાની લગડી ઉપર મહેનતની અને હિંમતની ચોટ લગાડી જ દીધી.

શાબ્દિક રીતે એ તેમના માટે મુશ્કેલીઓનું વરસ હતું, પરંતુ સોના-ચાંદીના કામકાજ સંબંધે હાજી રઝઝાકનું કહેવું છે: “મને લાગ્યું કે અમે માર્કેટમાં વિવિધ આઈટમો આયાત કરવા પાછળ લોહી પરસેવો ધોધમાર વેરીએ છીએ, પણ એ જ બ્રાહ્મણનાં ત્રણ પવાલા ! કાંઈ વળતું નથી, ને ખાસ નફો મળતો નથી. કમાવું હોય તો પોતાનું કાંઈક કરવું જોઈએ, એટલે અમે સોનાની ત્રીજી અને અમારી પહેલી બ્રાન્ડ બજારમાં વહેતી મૂકી.”

આમ જોવામાં આવે તો ARYનો આ ફેસલો બહુ દુષ્કર હતો. કેવળ પોતાની બ્રાન્ડ હોય તેથી કાંઈ વાત બનતી ન હતી, સાથી સહકારીઓને પણ સફળતામાં શંકા હતી, પરંતુ હાજી સાહેબે નક્કર દલીલો વડે તેમને સાહસ ખેડવા તેયાર કરી લીધા. તેમણે વિશ્વાસથી ભર્યા ભર્યા સ્વરમાં કહ્યું: “હું લોકોને એ બતાવવા માંગું છું કે અમે દુબઈની કંપની છીએ અને સોનાનો કામકાજ કરીએ છીએ ! અને કરીશું, ભલે પછી તેના માટે ગમે તેવી અને ચાહે તેટલી કિંમત ચૂકવવી પડે !”

મતભેદ કરનારાઓને સહમત કરતાં એમને વધુ વાર પણ ન લાગી. માણસ કાંઈ કરવાનો મક્કમ નિર્ણય લઈ લે તો સફળ થઈને જ રહે છે, એનું આ ઉમદા ઉદાહરણ છે. ARYને પહેલી સફળતા 1990માં ‘રેનબો હાર્ટ’ સોનાનું લોકેટ અને બુંદા બજારમાં મૂકીને મેળવી તેમાં KINEGRAM કાર્બનગ્રામ ટેકનોલોજી વાપરવામાં આવી હતી. જે ખાસ કરીને ચલણી નોટોની છપાઈ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

હાજી અ. રઝઝાક યાકૂબ

અનુસાર આ ટેકનોલોજી યુનિયન બેન્ક ઓફ સ્વીટઝરલેન્ડે અજમાવી હતી, પણ સફળતા મળી ન હતી એટલું જ નહીં. પોતાની કોઈ છાપ પણ મૂકી શકી નહોતી. આમ છતાં મને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ હતો કે અમે સફળ થઈ જશું. તેથી હું ગોલ્ડ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવા ઈટાલી ગયો ત્યારે મેં યુનિયન બેન્ક ઓફ સ્વીટઝરલેન્ડના પ્રતિનિધીઓ સાથે આ ટેકનોલોજીના હકકો મેળવવા માટે મંત્રણા કરી. તેમણે શરૂમાં સાફ ઈન્કાર કરી દીધો, પરંતુ અમે હિંમત ન હાર્યા-અંતે તેમની સાથે કરાર કરવામાં કામ્યાબ થઈ ગયા અને પછી બધો જશ મારા નાના ભાઈ મુહમ્મદ ઈકબાલને મળવો જોઈએ, માર્કેટિંગમાં તેમની તનતોડ મહેનતને પ્રતાપે અમે ધારી અને સારી સફળતા મેળવી શક્યા. જોતજોતામાં ARYનું નામ પૂરા વિશ્વમાં ફેલાઈ ગયું. ત્યાર બાદ અમે CLEAR GEM ડાયમંડ અને MORBE PEARLSનો પરિચય કરાવ્યો.

એમની ઉજવણી કારકિર્દીની પાશ્ચાદભૂમિ ‘વિઝન’ની અગ્રભૂમિકા છે. ભવિષ્યમાં અરબ અમારાતને સોનાનું મર્કેટ બનાવવાની તેમની યોજના છે. હાજી સાહેબનું કહેવું છે: “આખરે આપણે સોનું ખરીદવા માટે લંડન અને ઝયુરીચ જ શા માટે જઈએ ? એ કોઈ સોનું ઉત્પન્ન નથી કરતાં એ તો ફક્ત ટ્રાન્ઝિટ પોર્ટ છે. શું આપણે સંચુકત અરબ અમારાતને ‘ટ્રાન્ઝિટ પોર્ટ’ નથી બનાવી શકતા ? અમે સોનાને રિફાઈન (શુદ્ધ) બનાવી શકીએ છીએ એટલું જ નહિં, જવેલરી (ઘરેણાં આભૂષણોને) પણ બનાવી શકીએ છીએ. અને સૌથી સાચી વાત

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાકુબ

ની જીવન ઝરમર

તો એ છે કે સોનાની ખપતવાળા મોટા દેશો પાકિસ્તાન, ભારત અને શ્રીલંકાની બિલ્કુલ નજીક છીએ.”

હાજી સાહેબે પોતાના એ ભાવિ કાર્યક્રમ વિષે તો જો કે મૌન સેવ્યું, પણ એટલું જરૂર કહ્યું કે: “અમે મજકુર મનસુબા બારામાં અમારાત સરકારને ઓફર કરી છે.

હાજી રઝાક માટે આ નવું કામ નથી. વિદ્યાર્થીકાળમાં તેઓ પિતા યાકુબ ગાંધીની ‘રિફાઈનરી’માં કામ કરી ચૂક્યા છે તેઓ સમજે છે કે દુબઈમાં ગોલ્ડ રિફાઈનરીની સ્થાપનાથી દેશને ઘણો લાભ થશે.

તેમણે જણાવ્યું: “મારા પરવરદિગારે મને ભરપૂર લાયકાત અને સલાહિયત બક્ષી છે. સોનું ઘડતાં ઘડતાં અને વેચતાં વેચતાં માઝું હૃદય પણ જાણે સોનાનું બની ગયું હોય તેમ હું કોઈને કથીર નથી સમજતો. અલ્લાહે મને સફળતા અને સાહયબી આપી છે, તેથી માઝું પણ એ કર્તવ્ય બને છે કે હું ગરીબ ગુરબાની મદદ કરું ! જરૂરતમંદ લોકોની સહાય માટે કંઈ કરું !”

આમ છતાં હાજી સાહેબ કંઈક શરમાળ પ્રકૃતિના માણસ છે. જત પ્રસિદ્ધિ પણ એમને નથી ગમતી. ગુપ્ત દાનમાં બહુ માને છે. તેમના સામાજિક અને સખાવતી સેવાકાર્યોનું આકાશ ભારત, પાકિસ્તાન અને છેક થાઈલેન્ડ સુધી વિસ્તાર પામેલું છે. પૂરી દુનિયામાં તેઓ લોકકલ્યાણના કાર્યોમાં સક્રિય સહાય આપતા રહે છે. સાહિત્યપ્રેમી સજજન છે. તેમણે “સાહિત્ય માટેનો એઆરવાય એવોર્ડ” શરૂ કર્યો છે. પાક-ભારતના ઉર્દુ સાહિત્યકારો શુદ્ધ સોનાની શીલ્ડ સાથે દસ હજાર અમેરિકન ડોલરવાળા એ એવોર્ડનો લાભ મેળ

વી રહ્યા છે. વિદ્યાર્થીકાળમાં ક્રિકેટ રમતા હતા. એની યાદ જાળવી રાખવા શારજાહમાં થતી ક્રિકેટ મેચોમાં ARY તરફથી તેઓ મોટી રકમના ‘મેન ઓફ ધી મેચ’ એવોર્ડ પણ આપતા રહે છે.

તમને એ જાણીને આશ્ચર્ય થયા વિના નહિ રહે કે કરોડોનો કારોબાર કરતા આ ગર્ભશ્રીમંત મેટ્રીક સુધીનું શિક્ષણ પણ મેળવી શક્યા ન હતા. કારણ એ નહોતું કે ભણવામાં દિલચસ્પી ન હતી યા આર્થિક સ્થિતિ એટલી સારી ન હતી, તેઓ તેજસ્વી વિદ્યાર્થી હતા અને કુટુંબ ખાદેપીઘે બેહદ સુખી હતું, તો પછી કેમ ન ભણ્યા ?” હાજી સાહેબે જવાબ દીધો: “વાત જાણે એમ બની કે મારા એક કલમી મિત્રે અમેરિકાથી પત્ર લખીને મને ત્યાં આવવાનું સપ્રેમ નિમંત્રણ દીધું. ભોગજોગે એ પત્ર પિતાજીના હાથમાં આવી ગયો. એમણે કદાચ એમ વિચાર્યું કે છોકરો હાથમાંથી ગયો ! એટલે તેમણે એ જ દિવસે મને શાળામાંથી કાઢી લીધો અને દુકાનમાં પોતાની સાથે બેસાડી દીધો. દુકાનમાં આમ બેસવાનો કંઈ પહેલો મોકો પણ ન હતો. મારી તો ડચુટી હતી કે સ્કૂલમાં જવા પહેલાં દુકાનનું વાસીદું કરવું અને છુટ્ટી બાદ પણ દુકાનમાં સાવરણી ફેરવવી અને બાકીનો સમય પિતાજી સાથે કામ કરવું ! અમારી કરાચીના શરાફ બજારમાં સોનાની દુકાન હતી. પિતાજી સાંજે સાત-આઠ વાગ્યે દુકાનેથી ઘોડાગાડીમાં પાછા ઘેર જતા, પરંતુ મારે ખભા ઉપર ચોપડીઓની બેગ અને હાથમાં લંચ બોક્સ લઈને પગપાળા જવું પડતું. તેઓ મને ઘોડાગાડીમાં કદાચ એટલા સાઝું નહોતા બેસાડતા કે ગર્વાભિમાન

ન જાગે અને જત-મહેનત, નરમાશ તથા સાદાઈનો સબક મળે.”

જીવનના પ્રારંભકાળે જ પિતાજી તરફથી મળેલી આ તાલીમ અને પરવરિશો જ એમને નમ્ર સ્વભાવની એક સ્નેહાળ શક્તિયત બનાવી દીધા છે. કોઈ હાજતમંદને ખાલી હાથે પાછો વાળવો. એ તેમના માટે ઘણું મુશ્કેલ કામ છે. ઘણા એમનાથી કરજ લઈને જાણીબુજીને પાછું દેવાનું ભૂલી જ ગયા છે ! હાજી અબ્દુર્રઝાકના કથન મુજબ એ રકમ લગભગ ૧૫૦ મીલીયન દિરહમ જેટલી હશે પરંતુ તેમણે એ પૈસો રાહે ખુદામાં ખર્ચી નાખ્યો એમ સમજી સબ અને શુક કરી લીધો છે !

લોકકલ્યાણ અને સમાજ ઉત્કર્ષની ઉદાર ભાવના હેઠળ જ તેમણે ઈલેક્ટ્રોનિક મીડીયાની દુનિયામાં પ્રવેશ કર્યો છે.

કહેવા લાગ્યા: “મને હંમેશા એ ચિંતા કોરી ખાતી હતી કે આપણી કોમના બાળકો ટેલિવિઝન ઉપર આ કેવી ચારિત્ર્યભ્રષ્ટ અસ્લીલ ચીજો જોઈ રહ્યા છે ! એટલે મેં સાફસુથરી, સ્વચ્છ અને નિર્મળ ઉચ્ચ ધોરણનું મનોરંજન પીરસવામાં પોતાનો ફાળ ા આપવાનો ફેંસલો કર્યો તેથી જ્યારે બ્રિટનના સ્કાય ડીજીટલ એશીયન નેટવર્ક (ગત પાકિસ્તાની ચેનલ) તરફથી ઓક્ટોબર ૨૦૦૦માં વહિવટ વ્યવસ્થા સંભાળવાનું આવાહન મળ્યું તો મેં એનો તુરંત સ્વીકાર કરી લીધો.

આજે ARY ડીજીટલ એક એવું લોકપ્રિય ફેમીલી ચેનલ છે, જે બ્રિટન, અમેરિકા, યુરોપ, કેનેડા અને મધ્યપૂર્વ ઉપરાંત એશિયા ખંડમાં વસતા મુસલમાનોને તંદુરસ્ત,

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાત્રુ

ની જીવન ઝરમર

રચનાત્મક, મનોરંજન પીરસી રહ્યું છે. આ ચેનલની વહિવટ વ્યવસ્થા અને સૂત્ર સંચાલન મારા હોનહાર ભત્રીજા સલમાન ઈકબાલના કુશળ હાથોમાં છે !

મારા માટે આ આનંદ અને સંતોષની વાત છે કે હું ARY ડીજીટલના માધ્યમ દ્વારા દૂરદરાજના પ્રદેશોમાં આપણી શફકતનો પ્રચાર કરું કે આપણી નવી પેઢીને તાલીમી અને અખ્લાકી નીતિમૂલ્યોથી માહિતગાર બનવું ! સૌથી મહત્વની વાત એ છે કે આ ચેનલ વડે દુનિયાના તમામ ભાગોમાં લોકો અઝાન સાંભળે છે. અગર અઝાન સાંભળનાર સોમાંથી દસ જણ પણ નમાઝ પઢી લે તો મારો મક્સદ પૂરો થઈ જાય છે !”

દીને ઈસ્લામ પ્રત્યે આ પ્રેમ અને અનુરાગને લીધે આ શાહ સોદાગરે ચેનલ ખરીદ્યું એમાં આર્થિક લાભ મેળવવાનો વિચાર સુદ્ધાં ન હતો. અલબત્ત, વ્યાપારી દ્રષ્ટિબિંદુએ એમ જરૂર મહેસુસ કરે છે કે પોતાની કંપનીને પ્રમોટ કરવાનું એક ઉત્તમ સાધન છે અને તેનાથી પાકિસ્તાનના અર્થતંત્રને પણ ફાયદો થશે. તેઓ પોતાના રાષ્ટ્રને આર્થિક રીતે સદ્ગર અને પગભર જેવા માંગે છે. તેમણે પ્રમુખ પરવેઝ મુશર્રફને

એવી યોજના મોકલી છે જેનાથી રાષ્ટ્ર આર્થિક રીતે સ્વાવલંબી બની શકે છે. આ કંઈ પહેલી વખત તેઓ દર વખત દરેક હુકમને આ પ્રકારની નફાદાયક યોજનાઓ મોકલતા જ રહે છે. તેઓ વિશ્વાસપૂર્વક માને છે કે ભારત અને પાકિસ્તાન જેવા દેશો ઝડપથી ખુશહાલ થઈ શકે એમ છે— અગર તેઓ ડ્યૂરોકેસી, નોકરશાહી ઉપર આધાર રાખવાનું છોડી ધંધાકીય દ્રષ્ટિબિંદુ ધારણ કરે !

‘સોનાની મૂરત’ તરીકે ઓળખાતું ગુજરાતનું સૂરત શહેર ARYની જન્મભૂમિ છે, જ્યાં પાકિસ્તાન પૂર્વે 1944માં તેમણે જન્મ લીધો. તેમનું ખાનદાન બે પેઢીથી સોનાના કામકાજ સાથે સંકળાયેલું હતું. 1946માં તેમનું ખાનદાન પાકિસ્તાનમાં આવી ગયું હતું. દુબઈમાં વેપાર ક્ષેત્રે મળેલી સિદ્ધિનો જશ તેઓ પોતાની ‘ટીમ’ને આપે છે. કહે છે. “હું તો માત્ર મૂડીરોકાણ કરનાર શખ્સ છું ! બાકી બધું કામ મારા માણસો કરે છે.”

તેમની આ ત્યાગભાવના છતાં આ વાત સ્પષ્ટ છે કે આ વિશાળ જહાઝના કક્ષાન તો તેઓ જ છે.

એ પોતે કહે છે: “હું જેટલું માર્કેટમાં રહ્યો છું તેટલા અરસામાં

ઈન્સાનને અનુભવ થઈ જ જાય છે. આમ છતાં મને ચકીન છે કે એક બળવાન નેતા પોતાની ટીમની આગળ યા પાછળ નહીં, તેની સાથે ખભેથી ખભો મિલાવીને ચાલતો હોય છે.”

સોનાના આ શાહ સોદાગર તેમની શખ્સિયત અને વિચારોમાં પણ શુદ્ધ સોનાના માનવી છે. તેમના મજકુર ઈન્ટરવ્યુના નીચે આપવામાં આવેલા અંશો પ્રગતિનો પંથ અને સફળતાનું સોપાન ચિંધી જાય છે.

★ મહેનત, ઈમાનદારી, નેકનિશ્ચયી અને અલ્લાહ ઉપર સંપૂર્ણ ચકીન રાખનાર દરેક શખ્સ કરોડપતિ બની શકે છે.

★ મેં મને પોતાને ક્યારેય “મોટો માણસ” નથી ગણ્યો.

★ ‘નાનો’ રહીને ઈન્સાન પોતાના જીવનમાં સાચી સફળતા મેળવી શકે છે.

★ પાકિસ્તાન અને ભારત નોકરશાહીનું નાકું તજી દે તો ત્વરિત ગતિએ ખુશહાલ થઈ શકે છે.

★ માણસને અલ્લાહે દીધું હોય તો તેણે અલ્લાહના બંદાઓને પણ પોતાના તરફથી જરૂર કંઈ આપવું જોઈએ.

જીવનના પ્રારંભકાળે જ પિતાજી તરફથી મળેલી આ તાલીમ અને પરવરિશે જ એમને નમ્ર સ્વભાવની એક સ્નેહાળ શખ્સિયત બનાવી દીધા છે. કોઈ હાજતમંદને ખાલી હાથે પાછો વાળવો. એ તેમના માટે ઘણું મુશ્કેલ કામ છે. ઘણા એમનાથી કરજ લઈને જાણીબુજીને પાછું દેવાનું ભૂલી જ ગયા છે ! હાજી અબ્દુર્રઝાકના કથન મુજબ એ રકમ લગભગ ૧૫૦ મીલીયન દિરહમ જેટલી હશે પરંતુ તેમણે એ પૈસો રાહે ખુદામાં ખર્ચી નાખ્યો એમ સમજી સભ્ર અને શુક્ર કરી લીધો છે !

પાકિસ્તાનના સોનેરી સપુત

**હાજી અ. રઝાક યાહુબ ગાંધી
(એઆરવાય)ની દુઃખદ ઈન્તેકાલ**

મેમણ બિરાદરીના અગ્રણીઓમાં આગવું સ્થાન ધરાવતા હાજી અબ્દુલ રઝાક ગાંધીનો ૨૧મી ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૪ના જુમ્માના રોજ લંડન મુકામે ઈન્તેકાલ થતાં સમસ્ત મેમણ સમાજમાં ઘેરા રંજની લાગણી ફેલાઈ હતી.

મરહુમ હાજી અ. રઝાક તેમના કારોબારી જુથ એઆરવાય ગ્રુપને પ્રતાપે પુરી દુનિયામાં જાણીતા હતા અને તેમના નામ આગળ એઆરવાયનો ઉમેરો કરવાનો એક સામાન્ય ચીલો પડી ગયો હતો. વેપાર-ધંધામાં તેઓ જેટલા આગળ હતા એનાથી પણ વધુ તો મજહબી પ્રકૃતિના આ દાનવીર શેઠ તેમની વિશાળ પાયાની સામાજિક સેવાઓને કારણે વધુ આદર ધરાવતા હતા. સોનાનો તેમનો કારોબાર એટલો બધો ચમકયો હતો કે એઆરવાય એક લોકપ્રિય નામ બની ગયું હતું. સોનાના વેપાર ઉપરાંત ઈલેક્ટ્રોનીક મીડીયામાં તેમણે ભારે નામના મેળવી હતી. સમાજ સેવા ક્ષેત્રે તો એઆરવાય અવિસ્મરણીય સેવા કરી ગયા છે અને વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશનમાં ચાવી રૂપ ભુમિકાએ તેમને મેમણ બિરાદરીના વડીલોમાં આગવું સ્થાન અપાવ્યું હતું.

૬મી મે ૧૯૪૪ના સુરતમાં જન્મેલા હાજી અ. રઝાકને વારસામાં તો સોનાનો નાના પાયાનો બાપિકો વેપાર મળ્યો હતો. બાદમાં તેમણે જતમહેનતે બીજા નાના મોટા અનેક ધંધામાં હાથ અજમાવ્યો હતો પણ છેવટે તેમને સોનાના કારોબારે જ

સરિયામ સફળતા અપાવી હતી. કોઈ પણ જાતના દંભથી દુર રહેતા હાજી અ. રઝાકના પુરા જીવનને આવરતી વિગતો એકઠી કરીએ તો

થોથાં ભરાઈ જાય એટલી તેમની કારકીર્દી રહી છે. માત્ર દુબઈ અને પાકિસ્તાનમાં જ નહિં બલકે ભારત સહિત બીજા અનેક દેશોમાં તેમનો વેપાર ફેલાયેલો રહ્યો હતો અને સ્વીસ ગોલ્ડની જેમ એઆરવાયે પણ વિશ્વભરમાં સીક્કો જમાવ્યો છે. એજ રીતે તેમની ઉદાર દિલની માનવ સેવાને કારણે પણ તેમના નામના ડંકા વાગતા હતા. તેમની કનકવર્ણી કારકીર્દીએ ઉચ્ચ વર્ગના સમાજમાં પણ તેમને ઉચ્ચ સ્થાન અપાવ્યું હતું અને મોટા મોટા દેશના મોટા મોટા નેતાઓ અને રાજદ્રારીઓ તેમને માનની નજરે જોતા હતા. સંખ્યાબંધ સંસ્થાઓ તરફથી તેમને ઢગલાબંધ એવોર્ડો, શીલ્ડો અને માનપત્રોથી નવાજીને તેમનું બહુમાન કરાયું હતું. તેઓ એક સાચા દેશભક્ત અને મહાન પાકિસ્તાની-પ્રેમી હતા.

અનેક આગેવાનો વ્યક્તિઓ, લેખકો, પત્રકારો, એઆરવાયની સેવાઓને બીરદાવી ચુક્યા છે. મેમણ

કે ગુજરાતી બિરાદરીમાં જ નહિં બલકે બીજી બિરાદરીઓમાં પણ સમાન આદર ધરાવતા હતા. વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશન (ડબ્લ્યુએમઓ) ઉપરાંત બિરાદરીની બીજી અનેક આગેવાન સંસ્થાઓ અને સેવાકેન્દ્રોની સ્થાપના, સંચાલન અને નાણાકિય સહાયમાં હાજી અ. રઝાકનો આગળ પડતો ફાળો રહ્યો છે. જાહેર મદદથી પણ તેમની છુપી મદદ વધુ રહેતી હોવાનું જણાયું છે.

હાજી અ. રઝાક ગાંધી (એઆરવાય) ખ્વાજા ગરીબનવાઝ ટ્રસ્ટ સહિત અનેક સેવાસંસ્થાઓ મારફત ખિદમત કરતા રહ્યા હતા અને ગરીબોના બેલીનું બિરૂદ પણ તેમનું પ્રાપ્ત રહ્યું હતું. મોટાભાગની મેમણ સંસ્થાઓ તેમનું દુરંદેશીભર્યું માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત કરતી રહી હતી. મરહુમ એઆરવાય મેમણ બિરાદરીને પૂરી દુનિયામાં ઉચ્ચ દરજ્જાએ અપાવવાની મહત્વાકાંક્ષા ધરાવતા હતા અને WMOની સ્થાપના પણ તેમના જ સપનાનો એક ભાગ હતી. અઢળક દોલત અને આબરૂ જીતી હોવા છતાં એઆરવાય નમ્ર સ્વભાવના અને સાદગીપસંદ શખ્સ રહ્યા હતા. અનોખી કારોબારી કુનેહ, દુરંદેશી, ઉદારદિલી, સાદગી, ખોફે ખુદા અને ઈન્સાનીયત જેવા ગુણોથી સંપન્ન મેમણ બિરાદરીના જેટલા આદરપાત્ર એટલા જ લાડીલા એવા આ વિનમ્ર આગેવાનની વફાત થતાં માત્ર મેમણોમાં જ નહીં બલકે સંબંધિત તમામ વર્તુળોમાં શોકનું મોજું ફેલાઈ ગયું હતું.

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાકુબ

ની જીવન ઝરમર

અરબ વિશ્વમાં પાકિસ્તાનની પહેચાન

‘ધ ગોલ્ડન સન ઓફ પાકિસ્તાન’

એઆરવાયની કનકવર્ણી કારકીર્દી

અલ્લાહ તઆલા મરહુમની મગફરત કરે અને જન્મતમા ઉચ્ચ મુકામ આપે. આમીન.

‘ધ ગોલ્ડન સન ઓફ પાકિસ્તાન’નો સોનેરી ખિતાબ પામેલા દુબઈ સ્થિત મેમણ ઉદ્યોગપતિ હાજી અબ્દુલ રઝાક યાકુબ (ARY)એ એક અખબારી ઈન્ટરવ્યુમાં પોતાના પ્રાથમિક જીવન ઉપર પ્રકાશ વેરતાં જણાવ્યું:

‘મારી જન્મ તારીખ ૬ મે, ૧૯૪૪. જન્મ સ્થળ, સુરત. બે વર્ષની ઉમરે મા-બાપ સાથે પાકિસ્તાન આવી ગયો. પ્રાથમિક શિક્ષણ કરાચીમાં મેળવ્યું. પિતા વેપારી માણસ. શિક્ષણથી વિશેષ વેપારમાં વિશ્વાસ રાખતા. તેથી હું મેટ્રીકથી આગળ ભણી ન શક્યો. બાળપણમાં મારો આ રોજીંદો ક્રમ સવારે સાત વાગ્યે મીઠાઘર શરાફા બજારની દુકાને પહોંચી જતો. દુકાન ખોલતો, ઝાડુ વાળતો, સાફ-સફાઈ કરતો, આઠ વાગે પિતા દુકાને આવતા, તો હું બસ્તો ઊઠાવી સ્કુલમાં ચાલ્યો જતો. બાર વાગે લંચ માટે રિસેસ થતાં, કકરી ગ્રાઉન્ડ જઈને ક્રિકેટ રમતો. ત્યાંથી એક વાગ્યે પાછો દુકાન આવતો. વાલીદની સાથે ખાણું ખાતો. ખાઈપીને પ્લેટો વગેરે ધોઈ લેતો. બેથી પાંચ સુધી સ્કુલે જતો. છુટી બાદ ફરી દુકાને અવતો. સાત વાગે દુકાન બંધ થતાં બાપા બગીમાં જતા અને હું પગપાળા ઘેર પહોંચતો. એટલામાં ટયુશન માટે માસ્તર આવી જતા. રાતના વાળુ અને ઊંઘ લીધા બાદ બીજા દિવસે ફરીથી એજ ક્રમ

શરૂ થઈ જતો. ખરૂં કહું તો મારૂં મન પણ શરૂથી જ વેપારમાં હતું. તેથી મનોમન ભવિષ્યમાં વેપારી બનવાની યોજના ઘડતો રહેતો. ૧૯૬૨માં ૧૭ વર્ષની ઉમરે શાદી થઈ ગઈ અને ૧૮ વર્ષની ઉમરે બાપ બની ગયો. ત્યારથી શ્રમશીલ જીવનની જે કઠિન સફર શરૂ થઈ તે અત્યાર સુધી વણથંભી જરી છે.

દુબઈ મને મારૂં ભાગ્ય જ ખેંચી લાવ્યું એમ કહું તો ખોટું નહિં હોય. એક શપ્ત મારૂં કરજ માથે લઈને દુબઈ ભાગી ગયેલો. આ ૧૯૬૯ની વાત. તેની શોધમાં હું દુબઈ પહોંચ્યો. તો મને આ રૂપાળુ ધામ એટલું ગમી ગયું કે ત્યાં જ રહીને પોતાનો ધંધો શરૂ કરવાની ઈચ્છા દર્શાવી. પિતાજીએ પણ સંમતિ આપી. મેં પાકિસ્તાનથી ‘પાકિસ્તાન સીગરેટ’ અને ટેક્સટાઈલ બનાવટો મંગાવવા માંડી. ‘અહમદ’ અને વઝીર અલી ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઉત્પાદન વસ્તુઓ અહિં પરિચિત કરાવી. ‘ટ્રીટ બ્લેડ વેચી, તિબ્બત ‘સ્નો’ વેચ્યું. સારાંશ કે સખ્ત પરિશ્રમથી પાકિસ્તાનની બનાવટો માટે બજાર ઊભું કર્યું પરંતુ ૧૯૮૬માં સખ્ત આર્થિક કટોકટીનો સામનો કરવો પડ્યો. સમયનો પ્રવાહ પારખી અમારા કારણે કરોડોની કમાણી કરી ચુકેલી કંપનીઓએ પણ સાથ છોડી પોત પોતાની ઓફીસો ખોલી લીધી. અમારી બધી મહેનત માથે પડી. ધંધામાં મારા ભાઈ ઈકબાલ મારી સાથે હતા. એજ પળે નિશ્ચય કરી લીધો કે હવે સવારી કરશું તો પોતાના ઘોડા

ઉપર જ કરશું. બાપદાદાના ધંધા સોના, ચાંદી, હીરા, ઝવેરાત ઉપર જ મહેનત કરશું. આ રીતે ૧૯૮૬માં પહેલીવાર ગંભીર રીતે ‘ગોલ્ડ’ના વેપારનું પ્લાન બનાવ્યો અને અલ્લાહનું નામ લઈ કામે લાગી ગયા. સમય અને શક્તિયે ખર્ચાયા, નુકશાન પણ ઉઠાવ્યું, પરંતુ મા-બાપની દુઆઓ અને અમારી મહેનતનું અલ્લાહ તઆલાએ જે સુંદર ફળ આપ્યું તે આજે સૌની સામે છે !

‘ક્રિકેટનો મને બાળપણથી જ ગાંડપણની હદે શોખ. ખાસ કરીને રજના દિવસે એમ.એ. જીન્નાહ રોક અમારા ઘરેથી હું પગપાળા નેશનલ સ્ટેડિયમ પહોંચી જતો. આ પ્રોઠ અવસ્થાએ હવે જાતે રમી તો નથી શકતો, અલબત્ત, ક્રિકેટની રમતના વિકાસ અને ઉત્કર્ષ માટે કેક કરી છુટવાની કોશિશ જરૂર કરું છું. શારખાહમાં ARY મેન ઓફ ધ મેચ એવોર્ડ અમારો જ હોય છે.

‘અલ્લાહે મને ઘણું આપ્યું છે. મારા વતનનું નામ રોશન કરે તેવા દરેક જણની સેવા અને સન્માન કરવા ચાહું છું. એ દિશામાં ARY સાહિત્ય એવોર્ડનો આરંભ કરી દેવાયો છે. પાકિસ્તાનના અર્થકારણને સદ્ગર બનાવનારાઓને એવોર્ડ દેવાનું પણ અમે વિચારી રહ્યા છીએ !

★ ★ ★ ★ ★
★ ★ ★

પાકિસ્તાનને વિશ્વનું સાતમું અણુ રાષ્ટ્ર બનાવવામાં અગ્ર ભુમિકા ભજવનાર મહાન અણુ યૈજ્ઞાનિક ડોક્ટર અબ્દુલ કદીર ખાને (NI & BAR.HI) ‘હીરો મેં નાદીર હીરા શિષર્ક હેઠળ ARY વિશે લખેલા લેખમાંથી અમુક અવતરણો:

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાકુબ

ની જીવન ઝરમર

હાજી અ. રઝાક યાકુબ (એઆરવાય): ડૉ. કદીર ખાનની નજરે

નિશંક: આ વિસ્તારમાં તેઓ સોના અને હીરા-ઝવેરાતના પ્રથમ કક્ષાના કારોબારી છે. બેશક હાજી અબ્દુર્રઝાક કિંમતી પત્થરોના વ્યાપારમાં ઈજરાદારી રાખે છે જ્યાં ક્યાંય પણ અને જ્યારે પણ તેમનો ઉલ્લેખ થાય છે તો તેમની આશ્ચર્યજનક કારકીર્દી જોઈ આંખો ઉઘાડીની ઉઘાડી જ રહી જાય છે. આમ છતાં તેમના વ્યક્તિત્વની બીજી બાજુના બારામાં લોકો ઓછું જ જાણે છે કે તેઓ પ્રકૃતિએ નમ્રતા અને નમનતાઈની નખશિખ પ્રતિમા સમા છે ! સ્વભાવ અને આદતમાં ભારોભાર સાદગી ધરાવતા હૃદયના ઊંડાણથી એવા સાચા ઈન્સાનદોસ્ત માનવી છે જે જીંદગી સામાન્ય માનવીની પેઠે પસાર કરે છે. હાજી અબ્દુર્રઝાકના આ ઉજ્જવળ અંગે તેમને અમારા માટે ‘વ્યક્તિવિશેષ’ અને માનનીય બનાવી દીધા છે. હીરાઓમાં એક નાદર હીરા જેવા માણસ !

હાજી સાહેબે નાના, સામાન્ય બુલિયન વેપારીની હેસીયતે શરૂઆત કરી. આજે વિશ્વવ્યાપક સોના-સામ્રાજ્યના સ્વામી સ્વરૂપે અખેડ વ્યવસાયી પ્રગતિના સર્વોચ્ચ શિખરે પહોંચી ચુક્યા છે. વિશ્વ બજારમાં એમનું નામ વિશ્વાસ અને શાખનું બીજું નામ છે અને એમની મહોર વિશ્વસ્તરે સોનાની મારકેટમાં શાસન કરી રહી છે. બીજા શબ્દોમાં આજે વિશ્વ સમસ્તના બુલિયન બજારમાં તેમનો સિક્કો ચાલે છે ! આ સ્થાન બેશક તેમણે ઈમાનદારી અને જાત મહેનતથી પ્રાપ્ત કર્યું છે.

વ્યાપારી કુનેહ સાથે કુદરતે પોતાને મળેલા અર્થલાભની લોકોમાં વહેંચણી કરવા માટે ઉદારતા અને સખાવત જેવા સોનલ સદગુણોથી ‘હાજીજી’ને ભરપેટે નવાઝ્યા છે. વળ ૧ મદદ કરે ત્યારે કદીયે પાછું વાળીનેય કશું નથી જોતા. અણુસંશોધન અન્યથે તેમણે આપેલી નિસ્વાર્થ સહાયતા અને સેવા સંબંધમાં મારાથી બહેતર બીજું કોણ જાણતું હશે ?

દુબઈ જવાનો પ્રસંગ મળે ત્યારે હું હાજી સાહેબને જરૂર મળું છું. ખાસ કરીને નેવુંના દાયકામાં ગુલામ ઈસ્હાક ઈન્સ્ટીટ્યુટનો મનસુબો અમે શરૂ કર્યો અને હું અખાત રાજ્યોના પ્રવાસે ગયો એ સુખદ પળોને યાદ કરતા હું આનંદ અનુભવું છું. આ મનસુબો એક ઉચ્ચ કલ્યાણ કેન્દ્રની રચના કરવાનો હતો અને તેના માટે મબલખ નાણાની જરૂરત હતી. સાયન્સ અને ટેકનોલોજીનું આ કાર્ય રાષ્ટ્રીય મુલ્ય તથા મહત્વનું હતું અને મેનેજીંગ કમીટીએ આ રાષ્ટ્રીય ગૌરવ અને મહત્વના મનસુબામાં મુડીરોકાણ અંગે વિદેશમાં વસતા પાકિસ્તાનીઓને દરખાસ્ત કરવાનું કરાવ્યું હતું. પ્રતિનિધિમંડળને તેના નેતાની હેસીયતે લઈને હું ખરબ અમીરાતના પ્રવાસના પહેલા તબાક્કામાં દુબઈ પહોંચ્યો. ત્યાંથી અમે ઓમાન, બેહરીન અને સઉદી અરબ પણ ગયા. પાકિસ્તાની કોમ્યુનીટી સાથે બેઠક યોજવામાં આવી. એક સભા પાકિસ્તાન એસોસિએશન દુબઈ તરફથી યોજવામાં આવી. આ સંસ્થા હંમેશા માદરે વતનની મદદ માટે તત્પર રહે

છે. મેં શ્રોતાગણ સમક્ષ આગમનનો ઉદ્દેશ વર્ણવતું પ્રવચન કર્યા પછી મારો પરિચય એક એવા સીધાસાદા માણસ સાથે કરાવવામાં આવ્યો, જેણે સાદા કમીઝ-શલવાર પરિધાન કરી રાખ્યા હતા. આ ‘ઈન્સાનિયતની રૂઠ’ હાજી અબ્દુર્રઝાક સિવાય બીજા કોની સંભવી શકતી હતી !

તેમના નમ્ર સ્વભાવે મને બહુ પ્રભાવિત કર્યો. એ પળે તેમના પ્રત્યે માન અને આદરની જે લાગણી મારા હૃદયમાં જાગી તે આજે પણ એજ પ્રકારે જાગૃત અને કાયમી છે. દાન પ્રદાનને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી હાજી સાહેબે આ નેક મક્સદ માટે વધીચઢીને ભાગ લીધો અને સારા જેવી મોટી રકમ દાનમાં આપી.

આ પુર્ણાહુતિ ન હતી, પણ હકીકત એ છે કે ‘હાજી’ની ઉદારતાની એ દિલહર દાસ્તાનનો પ્રારંભ હતો. જે મારા સમાજ કલ્યાણના કાર્યોમાં એમણે જારી રાખી. સુલ્તાન શિહાબુદ્દીન ઘોરીના મકબરાના બાંધકામ સહિત બીજા અનેક સેવાકાર્યોમાં મને મિત્રો અને શુભેચ્છકોની ઘણી મદદ મળી, પરંતુ જ્યારે ઉદારતા અને ઉદારદિલીની વાત આવે છે તો હાજી સાહેબ એમાં હંમેશા અગ્રહરોળમાં જ રહ્યા.

આપણે હાજી સાહેબના શુક્રગુઝાર થયું જોઈએ કે તેમના લીધે અગણિત મસ્જીદો, શાળાઓ અને દવાખાનાઓની સ્થાપના થવા ઉપરાંત તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ સ્કોલરશીપ્સ પામીને ઉચ્ચ તાલીમ મેળવી રહ્યા છે. હાજી સાહેબનું ફેમિલી ટ્રસ્ટ ૧૦૦ બિસ્તરાની એક હોસ્પિટલ ફાતિમાબાઈ હોસ્પિટલના નામે કરાચીમાં ચલાવે છે. બીજા મફત ટિબ્બી કલિનીકસ SACHET હસ્તક

ARY

અબ્દુલ રઝાક યાકુબ

ની જીવન ઝરમર

ચલાવવામાં આવે છે. બિરાદરીના ઉત્કર્ષ માટે તેમની સોસાયટી જે સેવા કરી રહી છે તે અલગ. આટલું પુરતું ન હોય તેમ, કરાચીમાં માનસિક રોગ સંબંધિત BEHAVIOVRAL ઈન્સ્ટીટ્યુટ દુ:ખી ઈન્સાનિયતની ખિદમત બારામાં હાજી અબ્દુર્રઝાકનું એક વધુ નોંધપાત્ર કારનામું છે. માનસિક રોગીઓના ઉપચાર માટે આ ભગીરથ કાર્યમાં મોટી રકમની જરૂરત હતી. મેં સંપર્ક સાધતા હાજી સાહેબે તરત જ આઉટડોર દર્દીઓના કિપાર્ટમેન્ટ માટેનો તમામ ખર્ચ પોતાના માથે ઉપાડી લીધો. આ ઉમદા સહુલત કરાચીવાળાઓને મળવાની હવે શરૂઆત થઈ ચુકી છે.

હાજી સાહેબની સખાવતની યાદી અનંત છે. અપાર અને અગણિત છે. પણ પ્રચાર દ્વારા પ્રસિદ્ધિનો એમને કદી મોહ નથી રહ્યો. અમુક અરસા પહેલાં તેમણે કાંઈ કેટલાય ડોલર પાકિસ્તાન સરકારને મોકલ્યા હતા. આ કોઈ 'કારોબારી ડીલ' નહોતું, કશી સોદાબાજી નહોતી. એક રાષ્ટ્રીય ફરજ અદા કરવામાં આવી હતી. એમની એ નેક પ્રવૃત્તિ આજેય જારી છે.

દુબઈની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીના ડાયરેક્ટર જનરલ ઈઝઝતમાબ અબ્દુર્રહમાન શેખે 'ગોલ્ડન સન ઓફ દુબઈ'ના ખિતાબથી નવાઝી એમને આ શબ્દોમાં પ્રશંસાખંડણી આપી કે હાજી સાહેબે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે સોનાના વેપારમાં દુબઈને અગ્રસ્થાન અપાવવા તેમજ તેને લોકપ્રિય બનાવવા અને ફેલાવવામાં પુષ્કળ મદદ કરી છે. વધુમાં બ્રિટનની જાણીતી લંડન બુલિયન એકસ્ટેન્વે ARY ગોલ્ડ ટ્રેડર્સને પહેલી આંતરરાષ્ટ્રીય પેઢીની હેસીયતે

એસો.માં સભ્યપદ આપ્યું. ARY અને પાકિસ્તાન બંને માટે એ ગૌરવની બિના છે. અરબ અમીરાતમાં ક્રિકેટના ઉત્કર્ષ માટે ARYની સેવાઓ પણ જાતીની છે. ઉચ્ચ કારકીર્દી માટે ARY ક્રિકેટરનો કિંમતી ઈનામો આપે છે.

હાજી અબ્દુર્રઝાક પાકિસ્તાની મિશ્નતના મુકદ્દરના ચમકતા સિતારા છે. ગર્વ લેવા લાયક શ્રમજીવી સપૂત છે જેમણે પોતાના

વહાલા વતન માટે માન, આદર અને સદભાગ્યનો સામાન પેશ કર્યો છે. હાજી સાહેબ એ અમુક લોકોમાં છે જેમને હું (અ. કદીર ખાન) હંમેશા નમાઝની અદાયગી બાદ દુઆઓમાં યાદ રાખું છું.

(ઉર્દુ દૈનિક 'જંગ'માં રજુ કરાયેલો ડો. કદીર ખાનનો આ લેખ ગુજરાતી અનુવાદ સાથે મેમણ આલમના જુન-૨૦૦૧ના અંકમાં પ્રગટ કરાયો હતો)

છેલ્લા ૧૦ વરસોથી મોટા પાયે ખામોશ ખિદમત કરી રહેલું એઆરવાયનું ખ્વાજા ગરીબનવાઝ ટ્રસ્ટ

ખ્વાજા ગરીબનવાઝ વેલ્ફેર ટ્રસ્ટની સ્થાપના ઓક્ટોબર ૨૦૦૪માં કરાઈ હતી. જરૂરતમંદોને નાણાકીય મદદ ઉપરાંત ગરીબ કન્યાઓની શાદી, તબીબી સારવાર અને તાલીમ માટેની સ્કોલરશીપો જેવી પ્રવૃત્તિઓ મારફત આ ટ્રસ્ટ લાખો ગરીબોની જરૂરતના સમયે સહાય કરી ચૂક્યું છે અને કરી રહ્યું છે.

પાકિસ્તાનમાં ઉત્તરી વિસ્તારોમાં ઓક્ટોબર ૨૦૦૫ના ભયાનક ભૂકંપ અને ૨૦૧૦ના સિંધના પ્રચંડ પૂર વખતે અસરગ્રસ્તોની સહાય અને મદદ માટે આ ટ્રસ્ટે ભરપૂર ભાગ લીધો હતો અને તેમને માસિક ખોરાક સહાય તથા પુનઃ વસવાટમાં કરોડો રૂપિયાની મદદ કરી હતી. સિંધના ગામોમાં ખ્વાજા ગરીબનવાઝ ટ્રસ્ટના આશ્રયે અહેસાસ મોડેલ વીલેજ પ્રોજેક્ટ હેઠળ સંખ્યાબંધ મકાનો બાંધી આપવામાં આવ્યા હતા. એજ રીતે કંપગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં વિમાનો

ચાર્ટર કરીને રાહતસામગ્રી મોકલી હતી અને ત્યાં પણ અસરગ્રસ્તોને મકાનો બાંધી આપ્યા હતા.

કરાચીમાં ડબ્લ્યુએમઓની સંસ્થા મેમન ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ ટેકનીકલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ (મીટી)ને નાણાકીય સહાય કરવામાં ખ્વાજા ગરીબનવાઝ ટ્રસ્ટ પેશ પેશ રહે છે. ૨૦૦૯-૧૦માં મીટીમાં ગરીબ અને જરૂરતમંદ મહિલાઓને મફત તાલીમ અને વ્યવસાયિક કેળવણી પૂરી પાડવા માટે લેડીઝ વિંગના બાંધકામમાં આ ટ્રસ્ટે સવા કરોડ જેટલો મોટો ફાળો આપ્યો હતો.

ખ્વાજા ગરીબનવાઝ વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ હાજી જાનમોહમદ યાકુબ ગાંધીના પ્રમુખપદ હેઠળ પોતાની સેવાપ્રવૃત્તિઓ વધારતું રહ્યું છે.

ટ્રસ્ટના બીજા ઓહદેદારોમાં હાજી મો. ઈકબાલ (મહામંત્રી), હાજી અ. રઉફ (ખજાનચી), અ. રઝાક યાકુબ એઆરવાય (ટ્રસ્ટી) અને તારીક શેકોહ ખાન (ટ્રસ્ટી) શામેલ છે.

Best Compliments From Timex & Fergasam Group

Exporters of High Fashion
Ladies Garments

No:455/1, Bauddhaloka Mawatha, Colombo 08.

Telephone: +94 11 4728200/4828000

Fax: +94 11 4728258/9

E-mail: info@timexsl.com/info@fergasam.com

Web : www.timexsl.com/www.fergasam.com

મેમણ આલમ
(WMO)

ગુજરાતી વિભાગ
સંપાદક: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી

મુંબઈ

૨૪-૪-૩૬

મુસ્લિમ કૌમના યુવાનોને હુન્નર-ઉદ્યોગ વિગેરેની તાલીમ આપવા માટે બંધાયેલા ‘ધી મુહંમદ હાજી સાબુ સિદ્દીક ઈન્સ્ટીટ્યુટ’ની ઉદઘાટનક્રિયા મુંબઈના નામદાર ગવર્નર લોર્ડ બ્રેબોર્ન બુધવાર તા. ૨૨-૪-૩૬ના રોજ કરી હતી જેમાં કૌમના અગ્રણીઓ અને જાણીતા શહેરીઓ હાજર હતા.

નામદાર ગવર્નરના આગમન બાદ બોર્ડ ઓફ ટ્રસ્ટીઝના સરનશીન ઓન. સર અલીમુહમ્મદખાન દહેલ્વીએ તકરીર કરી હતી અને મહુમ જ. મુહમ્મદ અને તેમના પિતા હાજી સાબુ સિદ્દીકની સખાવતો વિષે ટૂંક વર્ણન કર્યું હતું. ટ્રસ્ટની આર્થિક સ્થિતિનો અંદાજ આપતાં જણાવ્યું હતું કે ટ્રસ્ટની કુલ અસ્કયામત રૂ.૨૬,૫૦,૦૦૦ છે.

ત્યાર બાદ નામદાર ગવર્નરે જવાબી પ્રવચનમાં આ સખાવતી કાર્યની પ્રશંસા કરીને ફતેહ ઈચ્છી હતી.

રસમી વિધિઓ બાદ નામદાર ગવર્નર ટ્રસ્ટીઓ સાથે સંસ્થાના જુદા જુદા મકાનોમાં ફર્યા હતા.

મુસલમાનો અને હિંદુઓ તરફથી મેમણ વહિવટદારનું સન્માન

અમરેલી: તા.૬ ઓગષ્ટ ૧૯૦૩ ધોરાજીના વતની શેઠ નૂરમામદ હુસેન એમણે અમરેલી શહેર જકાતનો ઈજારો સન

૧૯૦૨-૦૩ની સાલ માટે રાખેલો તેનો વહિવટ પોતે જાતે કરી તેમાં બતાવેલી ઈમાનદારી અને કુશળતા માટે પ્રજા વર્ગ ઘણોજ સંતોષ પામેલ

દેશાવરના વેપાર અનુભવને લીધે ચલાવેલા વહિવટથી નામદાર ગાયકવાડ સરકારના રાજ્યમાં વેપાર વૃદ્ધિ કેમ અને આગળ ઉપર

છે. તે ઉપરાંત તેમણે કોઈ પણ રીતે અન્યાય અગર ગેરકાયદે નહીં વર્તવાથી તેમજ તેમના વહિવટથી જે રાજા પ્રજાનું હિત સચવાયેલું છે તે માટે અહીંના મહાજન હિંદુ મુસલમાન વર્ગ તરફથી તેમણે બજાવેલી ફરજ માટે એક સર્ટિફિકેટ તેમને મળેલું, તેમજ તેઓ સાહેબે અત્રેની મુસલમીન કોમમાં થયેલા મતભેદને દૂર કરવા તેમનો કિંમતી વખત રોકી તન, મન, ધનથી જે પ્રયાસ કરતા હતા તેને માટે આ ગામની મુસલમીન કોમ તરફથી તેમને માનપત્ર ઈનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. વિગેરે બાબતોનો આભાર માનવા તા. ૬-૮-૧૯૦૩ના રોજ તેમના મકાન ઉપર મોટી સભા મળી હતી જેમાં અહીંના જજ દામુભાઈ સાહેબ પર્સનલ નાયબ સુબા, પોલીસ નાયબ સુબા; વહિવટદાર; જકાત આબકારી ઈન્સ્પેક્ટર તથા બીજા શેઠ શાહુકારો અને વકીલો પધાર્યા હતા અને તેમણે કરેલા બહોળા દૂર

કેવા ઉપાય કરવાથી થાય તે બાબત શેઠ નૂરમામદ એમણે બતાવેલા પોતાના વિચારોથી અને રાજા પ્રજાના તેમાં સમાયેલા લાભોથી પ્રજા સંતોષ પામી થયેલી કદર અને બજાવેલી સેવા માટે તેમનો ઉપકાર માનવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે શેઠ નૂરમામદ એમણે પણ પોતપોતાની ફરજ અદા કરી અને દરેક માણસ જાતનું કર્તવ્ય છે એમ કહી પ્રત્યુત્તરમાં આભાર માન્યો હતો. પધારેલા ગૃહસ્થોએ પણ શેઠ મજકુર સહકુટુંબ પોતાને વતન જતા હોવાથી તેની ફતેહ ઈચ્છી હતી. ત્યાર બાદ રાત્રે નવ વાગે ટિકીન, પાન-સોપારી લઈ સભા વિસર્જન થઈ હતી. ત્યાર બાદ દોસ્ત-આસ્નાઓને તેમના તરફથી ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. એક મુસલમીન ભાઈ ટૂંક મુદતની અંદર પ્રજા તેમજ અમલદાર વર્ગ તરફથી આવું અસાધારણ માન મેળવે એથી આપણે મુસલમીન ભાઈઓને ખુશી થવા જેવું છે.

G-01

વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે નામના મેળવનાર તમ્બા-એ-કાઈદે આઝમ'ના વિજેતા મેમણ આગેવાન

અબ્દુલ હમીદ આહમદ મિયાં છોટાણી

સાયન્ટિફિક એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ (PC SIR) સાથે સંકળાયેલા રહીને રાસાયણિક સંશોધન ક્ષેત્રે અમૂલ્ય ફાળો આપ્યો હતો. તેમની અનન્ય સેવાઓની નોંધ લઈને ૧૯૬૮માં એ સમયના પ્રમુખ ફીલ્ડ માર્શલ મોહમ્મદ ઐયુબખાને તેમની કદરૂપે તેમને દેશનો એક સન્માનિત ચંદ્રક

મોહમ્મદ હાઈસ્કૂલથી પ્રાપ્ત કર્યું હતું જ્યાં તેઓ ગુજરાતીના છઠ્ઠા ધોરણ સુધી ભણ્યા હતા. એ પછી સેન્ટ જોઝેફ હાઈસ્કૂલથી તેમણે મેટ્રીકની પરીક્ષા પ્રથમ વર્ગમાં પાસ કરી હતી. એ જમાનામાં તાલીમ ક્ષેત્રે આવી સિદ્ધિ મેળવનાર તેઓ પહેલા મુસ્લિમ વિદ્યાર્થી હતા અને એ માટે તેમણે અનેક ચંદ્રકો, ઈનામો અને પ્રશંસાપત્રો મેળવ્યા હતા. ઉપરાંત અનેક સંસ્થાઓએ તેમને ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે સ્કોલરશીપની ઓફર પણ કરી હતી.

મહુમ હમીદ છોટાણીએ મુંબઈની મશહુર સેન્ટ ઝેવીયર્સ યુનિવર્સિટીથી ૧૯૪૫માં બી.એસ.સી. ઓનર્સની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરી હતી જે પછી તેમણે એજ યુનિવર્સિટીના રિસર્ચ ડિપાર્ટમેન્ટમાં ફેલોશીપ પર છ મહિના સુધી કામ કર્યું હતું. બાદમાં તેઓ વધુ તાલીમ મેળવવા અમેરિકા પ્રયાણ કરી ગયા હતા. ત્યાં ૧૯૪૬માં તેમણે પ્રાચીન વિસ્કોન્સીન યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ મેળવ્યો હતો. છેક ૧૯૪૬માં સ્થાપાયેલી આ વિદ્યાપીઠમાં બે હજારથી વધુ કસાયેલા પ્રોફેસરો દ્વારા બાવીસ હજાર જેટલા વિદ્યાર્થીઓને જુદા જુદા વિષયોનું જ્ઞાન આપવામાં આવે છે.

આ યુનિવર્સિટીમાં તેમણે રસાયણશાસ્ત્રમાં શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરીને ૧૯૪૮માં એમ.એસ.સી. (કેમિસ્ટ્રી)ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરી હતી. ગણિતના વિષયમાં તેઓ હરહંમેશ પ્રથમ નંબરે રહેતા હતા. તેમની કાબેલીયતને સ્વિકૃતિ આપીને વિસ્કોન્સીન યુનિવર્સિટીએ તેમની

મહેનતુ અને ખંતીલી મેમણ બિરાદરીએ જીવનના લગભગ તમામ ક્ષેત્રોમાં ઉમદા કારકિર્દી દર્શાવી છે. અ. હમીદ છોટાણીએ યેજ્ઞાનિક સંશોધન ક્ષેત્રે નામના મેળવી હતી.

અબ્દુલ હમીદ આહમદ મિયાં છોટાણીએ વિદેશી વિદ્યાપીઠોથી અભ્યાસ પ્રાપ્ત કરીને ત્યાંના સંશોધન વિભાગોમાં પણ સેવાઓ આપી હતી.

તેમણે ખાસ કરીને રાસાયણિક સંશોધનના ક્ષેત્રે વિશિષ્ટ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી હતી. એક કુશળ વહિવટકર્તા હોવા ઉપરાંત તેઓ માનવસેવાના કાર્યક્ષેત્રમાં પણ હરહંમેશ મોખરે રહેતા હતા. તેમણે પાકિસ્તાન કાઉન્સિલ ફોર

આઝમ' અર્પણ કર્યો હતો.

મહુમ છોટાણી મુંબઈના મશહુર છોટાણી પરિવારથી સંબંધ ધરાવતા હતા. ખિલાફત ચળવળમાં આ પરિવારની કિંમતી સેવાઓનો સર્વત્ર સ્વિકાર થયેલો છે. હમીદ છોટાણીના કાકા મહમ્મદ મિયાં છોટાણી ખિલાફત કમિટીના પ્રમુખ હતા અને તેમણે સંસ્થા માટે એ જમાનામાં પણ રૂપિયા પરચીસ હજારનો જબર ફાળો આપ્યો હત. મુંબઈની એક સડકને 'મહમ્મદ મિયાં છોટાણી' માર્ગ નામ આપવામાં આવ્યું છે. અ. હમીદ છોટાણીનો જન્મ આ પરિવારમાં ૭મી જાન્યુઆરી ૧૯૨૩ના રોજ થયો હતો. તેમણે દીની તાલીમ મિનારા મસ્જિદના મદ્રેસાથી અને પ્રાથમિક શિક્ષણ ખોજ ખાન

ગણિત વિભાગના ઈસ્ટ્રક્ટર તરીકે નિમણૂક કરી હતી. બાદમાં તેમને યુનિવર્સિટીના લેકચરરપદની પણ ઓફર કરાઈ હતી જેનો તેમણે સાભાર અસ્વીકાર કર્યો હતો.

શિક્ષણ પૂરું થયા પછી હમીદ છોટાણીએ કામનો અનુભવ પ્રાપ્ત કરવા ત્યાંના એક ખાતરના કારખાના તેમજ કાગળના કારખાનામાં સંશોધન વિભાગમાં અનુક્રમે છ મહિના અને ૧૦ દિવસ કામ કર્યું હતું જે પછી તેઓ વતન પાછા ફર્યા હતા. ૧૯૪૯માં અ. હમીદ છોટાણી દિજરત કરીને પાકિસ્તાન ચાલ્યા આવ્યા હતા. અહીં તેઓ પંજાબમાં વાહ ખાતે એસોસીએટેડ સિમેન્ટ ફેક્ટરીમાં જોડાયા હતા. વાહ તથા રોહરી ખાતે કંપનીના બંને કારખાનામાં તેમણે ૧૯૫૪ સુધી કામ કર્યું હતું.

૧૯૫૮માં તેઓ કરાચીમાં ડો. હબીબ લોધીના નેક દુપ્તર ગૌસીયાબાનુને પરણી ગયા હતા.

મહુમ હમીદ છોટાણીએ સમાજસેવા ક્ષેત્રે પણ જુદી જુદી સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલા રહીને કામ કર્યું હતું. ૧૯૪૫માં તેઓ મુંબઈમાં હતા ત્યારે જ તેમણે ત્યાં યંગ મેન્સ મુસ્લિમ ફેડરેશનની ડિરેક્ટ કમિટીના કન્વીનર તરીકે નામના મેળવી હતી. અમેરિકામાં વિસ્કોન્સીન યુનિવર્સિટીમાં તેમણે એક ‘પાકિસ્તાન ગ્રુપ’ની રચના કરી હતી, જેના તેઓ ચૂંટાયેલા પ્રમુખ હતા. ત્યાં તેમણે ‘ફેડરેશન ઓફ સ્ટુડન્ટસ ઓફ ઈસ્લામીક કન્ટ્રીઝ’ નામની એક સંસ્થા ઉભી કરવાની મુંબેશ શરૂ કરી હતી અને તેની એડહોક કમિટીના ચેરમેન હતા.

મહુમ રમતગમતમાં પણ ઊંડો રસ ધરાવતા હતા. રોહરીમાં તેઓ સિમેન્ટ કંપનીની ક્રિકેટ ક્લબના કપ્તાન હતા. વાહ સિમેન્ટ ફેક્ટરીમાં તેઓ ફેક્ટરીના વર્કર્સ ક્લબના

ચૂંટાયેલા મહામંત્રી હતા. પાકિસ્તાન એસોસીએશન ઓફ સાયન્સ એન્ડ સાયન્ટિફિક પ્રોફેશનલ્સે તેમને ૧૯૫૮માં મહામંત્રી ચૂંટયા હતા. નેશનલ સાયન્સ કાઉન્સિલના પણ તેઓ મહામંત્રી હતા. કરાચીમાં તેઓ બોમ્બે મેમણ બ્રધરહૂડના સ્થાપક સભ્ય હતા અને બાદમાં નાયબ પ્રમુખ બન્યા હતા. એ પછી તેમને પાકિસ્તાન મેમણ જમાતના પ્રમુખ ચૂંટવામાં આવ્યા હતા. તેમણે ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશનમાં પણ આગળ પડતો ભાગ ભજવ્યો હતો અને ૧૯૫૯માં ફેડરેશનના મહામંત્રી ચૂંટાયા હતા. મહુમ અ. હમીદ છોટાણીએ કરાચી હેલ્થ એસોસીએશનની મેનેજીંગ કમિટીમાં

આદમજી સાયન્સ કોલેજની ગવર્નિંગ બોડીમાં તેમજ આયશા બાવાણી એકેડમીની એડવાઈઝરી કમિટીમાં સભ્ય તરીકે અમૂલ્ય સેવાઓ આપી હતી.

મેમણ બિરાદરીના ગૌરવસમા આ આગેવાનનો ૧૭મી ઓક્ટોબર-૨૦૦૪ના રોજ ઈન્ટેકાલ થતાં સમસ્ત બિરાદરીમાં શોક ફેલાયો હતો. સામાન્ય રીતે વેપાર ઉદ્યોગમાં રચ્યા-પરચ્યા રહેવા બદલ પ્રખ્યાત એવી મેમણ બિરાદરી એક અગ્રગણ્ય વિજ્ઞાની તરીકે નામના મેળવનાર અ. હમીદ છોટાણીની અમૂલ્ય સેવાઓ વિસારી શકાય એવી નથી.

★ ★ ★

મેમણી ગઝલ-આંવ તો વિનાતો

પુશ રીયો આંચ, દુનિયામ્ આંચજી
 આંચકે દુનિયા આંચજી સોંપીને આંવતો વીનાતો
 ‘હી મીંજો’ હી મીંજો’ બોલનનારા
 છડીને છેવટે, વીયા, અને આંવતો વીનાતો
 અરમાન હુવા, દિલમે ઘણાં
 રખીને પૂરા, અને અધૂરા આંવતો વીનાતો
 સુલ્તાન, સલ્તનત જો સિકંદર
 બોલ્યો દુનિયાકે, ‘બો ખાલી હથ્થે’ આવતો વીનાતો
 હી મહેલ, અચન મુસાફરખાના
 રહેનનારા, ઈન્મેથી વીયા, અજ આંવતો વીનાતો
 જો રાક સુણું કોક જી, નિરાંતે કડક
 ‘નાચ ફુરસદ’, ના બોલો આંવતો વીનાતો
 જેતરોથી એ સુધારો અને વધારો
 કરનારીઓ, આંચ અકેલા, આંવતો વીનાતો
 કરો, હી બધાય કમ ઝટપટ
 ચીંધીને રસ્તા, ઈન્જ, આંવતો વીનાતો
 લગે સચ્ચી રખજા ચાદ ઈન્કે
 શીખામણું ડી-ડીને આંવતો વીનાતો
 બોલાય, એતરો, બધોય થીએતા
 કરો, થોડું ઘણું ભલો, આંવતો વીનાતો
 ચુવાણું, લખાણું, સુણાણું, ઘણું ‘ભા’
 કરજા માફ, બોલ્યો-ચાલ્યો આંવતો વીનાતો

હાજુભા મોહંમદ હુસેન મેમણ ધોલ

ArmyCo.

ARMY SUPPLUS STORES

60 Mitchell Street, Pretoria West, Gauteng.

Tel: (012) 327-3282 Fax: (012) 327-1194 Cell: 082 898 7961

E-mail: army@armystores.co.za Website: www.armystores.co.za

www.armystores.biz

0861 ARMYCO
276926

Tents • Plastic Tarps • Jerry Cans • Blankets • Kitchen Sets • Relief Items • Logistics

**Importers, Exporters, Manufactures & Traders Of:
Aid & Relief Equipment, Camping, & Outdoor Suppliers, General Commodities
and Sourcing agents!!**

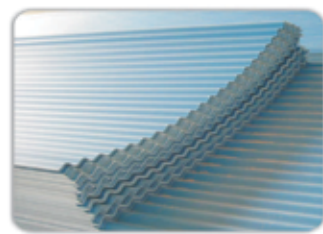
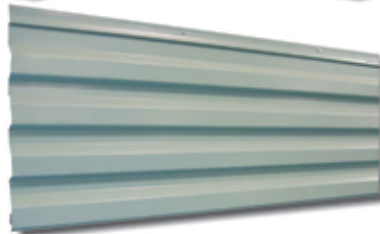
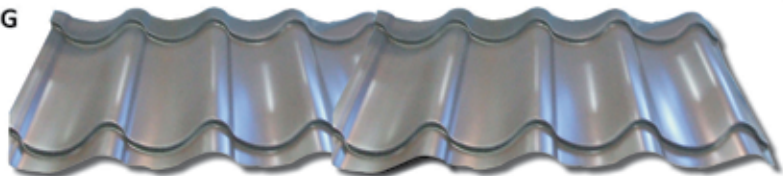
We are based in Pretoria, South Africa. We serve the local and re-export markets in and around the globe. Our aim is to better serve our clients and source ready stocks of items that are urgently needed in Africa and around the globe. Customer service is a priority with us, you will be pleasantly surprised at our quick response time to your enquiries. We go the extra mile to locate products you need just ask!! We are currently supplying many traders such as: NGO'S, Aid organizations, Camping wholesalers, Chain stores, Military and Defense Forces, Building contracting companies, General merchants and a Agents from across the globe.

CORR-FORM

ROOFING, MANUFACTURERS, & SUPPLIERS OF STEEL PRODUCTS

CORRUGATED • IBR • WIDE-SPAN

- CORRUGATED ROOF SHEETING
- IBR ROOF SHEETING
- ROUNDED GUTTERS
- SQUARE GUTTERS CORNER
- FLASHINGS
- ROLL UP RIDGING
- BULL NOSING
- SELF DRILLING SCREWS
- ZINC ROOF TILING
- DOWN PIPES
- GUTTER BBRACKETS
- GUTTER OUTLETS & CLOSURES

AVAILABLE IN CHROMADEK, GALVANIZED & ALUZINC

TEL: 012 327 1121 FAX: 012 327 1199

315 Soutter Street, Pretoria West, 0183

E-mail: army@armystores.co.za

Directors: Sikander, Feizul & Aadil N.M.Ayob

મેમણી શાયર-લેખક

**યુનુસ કેસનો
દુઃખદ ઈન્તેકાલ**

જાણીતા મેમણ વિદ્વાન અને મેમણી ગુજરાતી ભાષાના લોકપ્રિય કવિ તથા લેખક જનાબ યુનુસ અ. સત્તાર નવીવાલા ઉર્ફે યુનુસ “કેસ”નો લાંબી બીમારી બાદ રવિવાર બીજી માર્ચ ૨૦૧૪ના કરાચીમાં ઈન્તેકાલ થયો હતો. ઈન્ના લીલ્લાહ વ ઈન્ના ઈલયહે રાજેઉન.

એક અચ્છા સાહિત્યકાર ઉપરાંત મરહુમ યુનુસ કેસે ગુજરાતી-મેમણી બિરાદરીમાં રસપ્રદ મીલન કાર્યક્રમો યોજવામાં અગ્ર ભાગ લઈને દાદ મેળવી હતી. ખાસ કરીને મેમણી બોલીને પ્રોત્સાહન આપવામાં તેમનો મહત્વનો ફાળો રહ્યો હતો. ગુજરાતી લીપીમાં પ્રગટ થતી તેમની કટાક્ષ અને વિનોદથી ભરપૂર મેમણી કવિતાઓ યાદગાર રહી છે.

જ. યુનુસ કેસ પૂરા ઉપખંડમાં માનવસેવા માટે યાદગાર ખિદમત કરી ગયેલા અને બ્રિટીશ હુકુમતથી “કેસરે

હિન્દ”નો ખિતાબ મેળવી ગયેલા મેમણ સમાજના ઈતિહાસમાં સ્થાન ધરાવતા અબ્દુલ સત્તાર નવીવાલાના પુત્ર હતા.

મરહુમ યુનુસ કેસ “મેમણ આલમ”ના ખાસ ચાહક હતા અને મેમણી સંસ્કૃતિને ઉજાગર કરતા

તેમના લેખો અને કાવ્યો “મેમણ આલમ”માં નિયમિત પ્રગટ થતા રહ્યા છે. અલ્લાહ તઆલા તેમની મગફેરત કરે અને જન્નતુલ ફિરદૌસમાં ઉચ્ચ મુકામ આપે. આમીન.

★ ★ ★

સાપની જીભ

સાપની પાતળી અને મુલાયમ પણ લબકારા મારતી જીભ વિશે લોકોની અલગ-અલગ માન્યતાઓ છે. સાપની જીભ લાી, અણીદાર અને આગળથી બે ભાગમાં વહેંચાયેલી હોય છે. લોકોની એવી માન્યતા છે કે સાપ પોતાની જીભ ત્યારે જ બહાર કાઢે છે જ્યારે એ હુમલાની તૈયારી કરી છે, પરંતુ વાત એમ નથી.

હકીકતમાં સાપની જીભ કોઈ નુકસાન નથી પહોંચાડતી. કોઈ વસ્તુને અનુભવવા કે ખોરાક ઉપાડવા માટે સાપ પોતાની જીભનો ઉપયોગ કરે છે. સાપના મોઢાના તાળવે બે નાના ખાડા બનેલા હોય છે. જીભ ખોરાકને એ જ ખાડામાં વહેંચવાનું કામ કરે. છે. આ ખાડાઓનો સંબંધ સાપના સૂંઘવાની શક્તિ સાથે જોડાયેલો હોય છે. સાપના દાંત સોયની જેમ અણીદાર હોય છે, જેનાથી ખાવાનું ચાવી નથી શકાતું એટલે જ સાપ પોતાનો ખોરાક સીધો ગળી જાય છે. તમને એ જાણીને ખૂબ આશ્ચર્ય થશે કે સાપના ઉપર-નીચેના જડબા એકબીજા સાથે જોડાયેલા હોય છે એટલે એ સહેલાઈથી એકદમ ખુલી જાય છે અને પોતાના મોઢાથી ગણ-ચાર ગણા મોટા જાનવરને ગળી જતાં પણ સહેજે તકલીફ નથી પડતી. આ રીતે ઘણા જાનવરોને ગળી જઈ શકે છે. એક અજગર લગભગ સો પાઉન્ડના જાનવરને ખૂબ જ સહેલાઈથી ગળી જઈ શકે છે. એમાં એને સહેજ પણ તકલીફ પડતી નથી.

**મેમણપણું જાળવવા
મેમણી બોલી બોલો**

આપણે આપણા ઘરોમાં તેમજ પરસ્પર મેમણી બોલી બોલવી જોઈએ. દરેક કોમ પોતાની ઓળખ ગર્વપૂર્વક જાળવે છે અને પોતાની જ બોલી બોલે છે.

کھونٹ کھونٹ میں فروٹ

ورلڈ میمن آرگنائزیشن پاکستان چیپٹر مانکروفنانس اسکیم

ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی مانکروفنانس کمیٹی کی جانب سے چھوٹے کاروباری حضرات کیلئے لون کا اجرا کیا گیا ہے۔ اس اسکیم کے تحت چھوٹے دوکاندار کو دس ہزار روپیہ لون بغیر منافع کے دیا جاتا ہے۔ جو ان کو ماہانہ ہزار روپیہ قسط کے حساب سے واپس کرنا ہوگا آل پاکستان میمن فیڈریشن سے منسلک تمام جماعتوں کے ممبران اس لون سے فائدہ اٹھا کر اپنے چھوٹے کاروبار کو مزید وسعت دے سکتے ہیں۔ اس لون کے لئے مندرجہ ذیل شرائط کا خاص خیال رکھیں۔ درخواست فارم WMO آفس سے حاصل کریں۔

- 1- درخواست فارم کے ساتھ قومی شناختی کارڈ اور جماعت کے کارڈ کی کاپی منسلک کریں۔
- 2- درخواست فارم پر اپنا فوٹو چسپاں کریں۔
- 3- فارم پر دو میمن حضرات کی تصدیق لازمی ہے۔
- 4- درخواست فارم پر جماعت کی تصدیق کروائیں۔
- 5- کم سے کم تین سال کا کاروباری تجربہ ہونا چاہئے۔
- 6- مانکروفنانس اسکیم صرف پرانے اور چلتے ہوئے کاروبار کیلئے ہے۔

مزید تفصیلات اور معلومات کیلئے WMO آفس تشریف لائیں یا مندرجہ ذیل نمبروں پر رابطہ کریں۔

ورلڈ میمن آرگنائزیشن (پاکستان چیپٹر)

WMO ہاؤس، 32/8 اسٹریٹ نمبر 6 مسلم آباد، کراچی

فون آفس: 021-34910437

34911642

34911963

حاجی عبدالرزاق یعقوب

1994 میں دہلی میں منعقدہ جشن عید میلاد النبی ﷺ کے موقع پر منعقدہ تقریب میں، حاجی عبدالرزاق یعقوب گاندھی (صدر دہلی سینک جماعت)، قاسم عباس (صدر ایو دہلی سینک جماعت)، آدم نور (ایڈیٹر سینک ویلنٹینس)، اعجاز الحق صاحبزادہ ضیاء الحق (صدر پاکستان)، عبدالستار ایڈھی (چیمبرمین ایڈھی فاؤنڈیشن) اور حاجی ابو بکر پریمی (نائب صدر دہلی سینک جماعت) کا گروپ فوٹو

(محمد ہارون پاشا کی کتاب جان پہچان سے اقتباس)

دہلی! جہاں یہ اپنا مستقبل سنوار سکتے تھے جہاں یہ اپنے خوابوں کو تعبیر بخش سکتے تھے چنانچہ 1970ء میں یہ دہلی آ گئے اور یہاں آ کر ٹیکسٹائل کا کاروبار شروع کر دیا اگر یہ کہا جائے تو غلط نہ ہوگا کہ پاکستانی کپڑے کو اس علاقے میں متعارف کرانے میں ان کا بڑا ہاتھ ہے۔ 1974ء کی بات ہے کہ ایک دن انہوں نے سنا ایک پاکستانی دوسرے پاکستانی سے کہہ رہا تھا کہ یہاں آ کر پاکستانی کھانوں کے لیے ترس گئے ہیں۔ بس یہ سنتے ہی انہوں نے Food Stuff کا کام شروع کر دیا اور پاکستان کے احمد فوڈز کی انجینی پورے متحدہ عرب امارات کے لیے حاصل کر لی اور یہاں تھیم پاکستانی تارکین وطن کوڈیوں میں بند کونٹے، نہاری، تورمد اور دوسرے پاکستانی کھانے ملنے لگے۔ پاکستانی نہال ہو گئے۔

1982ء میں انہوں نے فوڈ اسٹف کے ساتھ ساتھ ”سونے“ کا کاروبار بھی شروع کر دیا۔ ”سونے“ کا کاروبار اتنا بڑھا کہ خود انہیں ”سونے“ کی فرصت نہ رہی اس لیے 1986ء میں فوڈ اسٹف کا کاروبار بند کر دیا۔ اب یہ گولڈ جیولری کا کاروبار کر رہے ہیں۔ گزشتہ برس انہوں نے اسے آر۔ وائی منی کی پیچھے کھینی بھی قائم کر لی ہے۔ پاکستان سے بے پناہ محبت کرنے والے حاجی عبدالرزاق صاحب کو صرف ایک ہی دکھ ہے کہ ہر شخص بس پاکستان سے لینا ہی چاہتا۔

پاکستان سے شدید محبت اور مذہب سے لگاؤ ان کی پانچوں صاحبزادیوں کے دلوں میں بھی موجود ہے۔

ہماری دعا ہے کہ حاجی عبدالرزاق صاحب جیسے سچے پاکستانی اور کھرے کاروباری انسان یونہی دیار غیر میں پاکستان کی ٹیک نام کا سبب بنتے رہیں۔

بارئش اور سچیدہ مزاج حاجی عبدالرزاق صاحب اب اتنے سنجیدہ بھی نہیں ہیں کہ انسان ان کی صحبت میں بور ہو جائے۔ دوستوں میں وہ نکلفانہ اور دلچسپ انداز گفتگو کی وجہ سے ہر دل عزیز ہیں۔ صرف دہلی ہی نہیں متحدہ عرب امارات کے ممتاز تاجروں میں بھی نمایاں مقام رکھنے والے حاجی عبدالرزاق صاحب صرف دہلی ہی نہیں متحدہ عرب امارات کی ممتاز فرم ”A. R. Y. TRADERS“ کے سربراہ ہیں۔

1944ء کو سورت میں پیدا ہوئے تھے۔ سورت میں پیدا ہونے کی وجہ سے صورت ماشاء اللہ بہت پاکیزہ ہے۔ پاکستان 1947ء کو وجود میں آیا تھا لیکن ان کے والد صاحب کو جلد ہی پاکستان بننے کا اس قدر یقین تھا کہ وہ 1946ء ہی میں یعنی پاکستان بننے سے ایک سال قبل ہی کراچی چلے گئے اور کہا جائے تو زیادہ صحیح ہوگا کہ پاکستان پہنچ گئے۔

حاجی عبدالرزاق صاحب اس وقت دو سال کے بھی نہیں تھے اس لیے انہوں نے کراچی ہی میں ہوش سنبھالا اور کراچی ہی کے ایک اسکول میں داخل کرا دیئے گئے۔ زمانہ طالب علمی میں انہیں کرکٹ کھیلنے کا بہت شوق تھا برصغیر عمر کے ساتھ یہ شوق کرکٹ کی ”کنٹری“ سننے کی حد تک برقرار رہا۔ میٹرک کرنے کے بعد یہ کاروبار میں اپنے والد صاحب کا ہاتھ بٹانے لگے جب یہ کاروبار کچھ گئے اور اپنے بیروں پر کھڑے ہونے کے لائق ہو گئے تو 1962ء میں ان کی شادی کر دی گئی۔

اب یہ چونکہ شادی شدہ بھی تھے اور نوجوان بھی اس لیے قدرت نے انہیں ایک ولولہ تازہ بھی عنایت کیا تا اور یہ اپنے مستقبل کو سنوارنے کے لیے دور دور تک دیکھ رہے تھے کہ انہیں وطن عزیز سے دور دہلی نظر آیا۔

الْحِجَامَةُ

Memon Institute of Hijama Therapy A Project of World Memon Organisation

بہترین علاج جسے تم کرتے ہو حجامتہ لگانا ہے (الحديث)

It is a great pleasure and honor for us to announce that MIHT is the first organized academic, research and training institute has been operative in Pakistan

Hijama and Health

In general Hijama is beneficial in all sort of Medical ailments. Particularly speaking best for Diabetes Mellitus, High blood pressure, Increase cholesterol, Jaundice (Hepatitis), Heart problems (Ischemic heart disease, Congestive heart failure etc.), Enlarge prostate, Anxiety, Depression, Sleeplessness, Gastritis, Memory loss, Obesity, Epilepsy, Disease of Bones and Joints(All types), Special gynecological problems, Hair loss, Piles, Stroke (paralysis), Kidney failure (On dialysis)etc.

**MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035541, Email: miht@wmomiti.com**

میں بھی حاجی صاحب کی شب و روز کاوشیں شامل رہیں MITL کے قیام کے لیے WMO پاکستان چیپٹر کو فنڈز کی فراہمی حاجی صاحب کے بھرپور تعاون سے ممکن ہوئی MITL کے قیام کے وقت حاجی صاحب نے اس بات کی بھرپور یقین دہانی کروائی تھی کہ یہ ادارہ بائبل و امتیاز تمام تربیقات کی خدمات انجام دے گا۔ 25 مارچ 2008 کو حاجی صاحب توفیق مدنی، شعیب اسماعیل ماگرو اور ایچ ایم شہزاد کے ہمراہ MITL کے دورہ پر تھریف لائے اور اس پروڈیکٹ کے لیے 2 لاکھ امریکی ڈالر کی منظوری دی۔ MITL کا قیام حاجی صاحب کی لیڈر شپ، بصیرت اور ان کی حوصلہ افزائی کے بغیر ممکن نہ تھا۔

مبین برادری میں اعلیٰ تعلیم کا فروغ اور مبین برادری کی تعلیمی ترقی مرحوم حاجی عبدالرزاق کی سب سے بڑی خواہش تھی اور اس سلسلے میں دینی میں منعقد AGM میں آپ نے دینی میں مبین انٹرنیشنل یونیورسٹی کے قیام کا منصوبہ پیش کیا اور اس مقصد کی تکمیل کے لیے آپ بھرپور طور پر سرگرم عمل رہے۔ حاجی صاحب کی زندگی تجارتی و فلاحی کاوشوں کی ایک مثال ہے آپ نے جس طرح تجارت میں زینہ بہ زینہ عروج حاصل کیا۔ اسی طرح آپ نے مبین برادری اور انسانیت کی خدمت میں اپنا بھرپور کردار ادا کیا۔ اور آج بجا طور پر پوری مبین برادری فخر سے آپ کو اپنا مبین الاقوامی قائد و رہنما تسلیم کرتی ہے۔

آپ کی بے پناہ خدمات کے اعتراف میں اپریل 2005 کو مبین میں لائف ٹائم اچیومنٹ ایوارڈ سے نوازا گیا۔ جبکہ پاکستان میں مارچ 2011 کو آل پاکستان مبین فیڈریشن کی طرف سے اور اپریل 2011 کو ورلڈ مبین آرگنائزیشن کی طرف سے آپ کو اعلیٰ خدمات کے اعتراف میں لائف ٹائم اچیومنٹ ایوارڈ سے نوازا گیا۔

مرحوم حاجی صاحب عبدالرزاق بیعتوب گاندھی لندن کے سینٹ تھامس ہسپتال میں زیر علاج رہنے کے بعد 21 فروری 2014 کو انتقال فرمایا۔ 25 فروری 2014 کو کراچی میں مزار قائد کے سامنے مفتی ذبیب الرحمن کی زیر امامت آپ کی نماز جنازہ ادا کی گئی جس میں عزیز واقارب کے علاوہ ہزاروں کی تعداد میں کاروباری، سماجی، ثقافتی و سیاسی شخصیات نے شرکت کی آپ کی تدفین کراچی میں طارق روڈ سے متصل قبرستان میں عمل میں لائی گئی آج مرحوم حاجی عبدالرزاق بیعتوب گاندھی ہمارے درمیان موجود نہیں لیکن ان کی انجام دی جانے والی خدمات ہمیشہ ہمارے دلوں میں زندہ رہے گی۔ بلاشبہ ان کی افتدائے مثال خدمات مبین برادری کے روشن مستقبل کی ضمانت ہیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

سال تک دوران صدارت دنیا کے مختلف ممالک میں آباد مبین برادری تک اس کا پیغام پہنچایا اور دنیا کے مختلف ممالک میں اس کے اجلاس منعقد کر کے WMO کے مشن کی تکمیل کے لیے وہاں کے سربراہان مملکت سے ملاقاتیں کیں۔ آپ WMO کے ہر سالانہ اجلاس (AGM) اور بورڈ آف مینجمنٹ (BOM) کی ہر میٹنگ میں اپنی ہر مصروفیات کو چھوڑ کر شرکت فرماتے تھے۔ جولائی 2004ء میں ماساچوست میں منعقدہ سالانہ اجلاس کے موقع پر آپ کو جس طرح خراج عقیدت پیش کیا گیا اور مارچ 2005ء کو مبین میں جس طرح آپ کا شاندار استقبال کیا گیا وہ واقع آپ کی مبین برادری کے عالمی قائد ہونے کا ثبوت ہے۔

حاجی صاحب نے ورلڈ مبین آرگنائزیشن میں اپنے دور صدارت میں کئی انقلابی اقدامات کیے جس کی بدولت آج مبین برادری معاشرتی و معاشرتی کے علاوہ تعلیمی ترقی کی طرف گامزن ہے۔ اپریل 2007ء کو کراچی میں سالانہ اجلاس کے موقع پر وزیر اعظم پاکستان عزت مآب شوکت عزیز کو خطبہ استقبالیہ دیتے ہوئے فرمایا:

”میری دیرینہ خواہش ہے کہ ہم اپنی برادری میں اتحاد پیدا کریں اور دنیا کے تمام مبینوں کو ایک پلیٹ فارم پر متحد کر دیں رب العزت کا احسان ہے کہ ہم اس مقصد میں کافی حد تک کامیاب ہو چکے ہیں۔ ہمارا سیاست میں آنے کا کوئی ارادہ نہیں بلکہ ہمارا شغل ہمہ وقت یہ ہے کہ ہم غریبوں کی کس طرح مدد کریں۔ ہماری ایک خواہش یہ بھی ہے کہ ہماری برادری زیادہ سے زیادہ تعلیم حاصل کرے اور خود کفیل ہو جائے اور دنیا کے جس خطے میں بھی مبین آباد ہو اللہ تعالیٰ انہیں ہمت دینے والا بنا دے“ (آمین)۔ مرحوم حاجی صاحب نے ورلڈ مبین آرگنائزیشن کے پیغام کو دنیا بھر میں آباد مبین برادری میں عام کرنے کے لیے مسلسل جدوجہد کی بالخصوص امریکہ میں آباد مبین برادری کو یہ پیغام پہنچانے کے لیے اپریل 2006ء کو امریکہ کے مختلف شہروں میں روڈ شو منعقد کیے جن میں نیویارک، شکاگو ہوسٹن، میامی اور لاس اینجلس شامل ہے۔ ان تمام شہروں میں حاجی صاحب نے نیشی زبان میں اپنے مخصوص انداز سے خطاب کیا اور امریکہ میں آباد مبین برادری کو ورلڈ مبین آرگنائزیشن میں شمولیت کی دعوت دی۔ مرحوم حاجی عبدالرزاق ایک ہمدرد اور نیک دل انسان تھے آپ نہ صرف مبین برادری کے لیے سرگرم عمل رہے بلکہ عام دینی انسانیت کی خدمت کے لیے بھی پیش پیش رہتے تھے۔ 18 اکتوبر 2005ء کو پاکستان میں آنے والے ہولناک زلزلے کے متاثرین کی امداد کے لیے آپ نے زلزلے کے روز اول ہی اقدامات کیے اور WMO کے وفد کو امدادی کارروائی کے لیے متاثرہ علاقوں میں روانہ کیا۔ WMO کے وفد نے اسلام آباد میں امداد کیپ قائم کر کے متاثرہ علاقوں میں

تفصیح کر امدادی کارروائیاں سرانجام دیں۔ پاکستان کے اس نازک مرحلے پر مرحوم حاجی صاحب نے وزیر اعظم پاکستان سے بذات خود ملاقات کی اور WMO کی امدادی کارروائیوں سے آگاہ کیا، اور وزیر اعظم سے گزارش کی کہ متاثرہ علاقوں کا کوئی حصہ ہمیں دے دیا جائے جہاں ہم 200 مکانات، مسجد، اسکول اور شفاء خانہ قائم کریں۔ وزیر اعظم پاکستان نے پاکستان کے اس مشکل میں حاجی صاحب کی عظیم خدمات کو سراہتے ہوئے اس کو خدمت کی عظیم مثال قرار دیا۔

حاجی صاحب کی ذاتی کاوشوں سے WMO نے دنیا بھر میں آباد مبین برادری سے متاثرین کے لیے سامان اور عطیات جمع کیے اور متاثرہ علاقوں میں مکانات، اسکول اور مسجد تعمیر کروائی ورلڈ مبین آرگنائزیشن کے تحت مبین ٹیکنیکل و انڈسٹریل انسٹیٹیوٹ (MIT) کے قیام

میمن برادری کا بین الاقوامی قائد مرحوم حاجی عبدالرزاق گاندھی

تحریر: عبدالحمید طیب سوریا

لمیٹڈ کے علاوہ مشہور و معروف ARY گولڈ جو 1996ء کو دعویٰ میں قائم کیا اس وقت دعویٰ میں گولڈ کی بمشکل 100 دکانیں تھیں اور آج ہزاروں کی تعداد میں ہیں، اور ARY ڈیجیٹل نیٹ ورک جس کے تحت کئی ٹیلی ویژن چینل سیٹلائٹ کے ذریعے پاکستان اور بین الاقوامی سطح پر دکھے جاتے ہیں۔ ARY چینل کو پاکستان کا پہلا پرائیویٹ چینل ہونے کا بھی اعزاز حاصل ہے۔ ARY گروپ کا مرکزی دفتر دعویٰ کے قلب میں واقع ہے اور یہ گروپ سونے و جوہرات کی تجارت کا سب سے بڑا گروپ بن گیا ہے جو بلاشبہ مرحوم حاجی صاحب کی تجارتی استعداد اور فہم و فراست کا بین

زندگی اور موت کا سلسلہ ازل سے اب تک جاری و ساری ہے۔ لیکن کچھ لوگ اپنے بہترین کردار، حسن اخلاق اور شخصیتی خوبیوں کی بناء پر ہمیشہ دلوں میں زندہ رہتے ہیں۔ مرحوم حاجی عبدالرزاق یعقوب گاندھی کی شخصیت کا شمار بھی ان ہی شخصیات میں ہوتا ہے۔ مرحوم حاجی عبدالرزاق یعقوب گاندھی کی شخصیت قومی اور بین الاقوامی سطح پر جامع اور ہمہ گیر شہرت کی حامل تھی۔ آپ کی فہم و فراست، تجارتی استعداد، خدمت انسانیت اور ذہنی و فکری صلاحیتوں نے آپ کو دنیا بھر میں ممتاز کر دیا۔ بالخصوص میمن برادری میں بین الاقوامی یکجہتی اور سماجی خدمت کے حوالے سے آپ کو میمن برادری کا ایک بین الاقوامی

ثبوت ہے۔

حاجی صاحب ایک نیک دل، ہمدرد اور اعلیٰ بصیرت کے مالک تھے۔ آپ بائبل و امتیاز انسانیت کی خدمت میں پیش پیش رہتے تھے اور میمن برادری کی خدمت کا کوئی موقع اتھ سے جانے نہیں دیتے تھے۔

کراچی میں قائم فاطمہ بانی ہسپتال اس کی ایک زندہ مثال ہے۔ حاجی صاحب میمن برادری کی تمام سماجی و ثقافتی تقریبات میں بالخصوص شرکت فرماتے تھے۔ سماجی رہنماؤں اور کارکنوں کی حوصلہ افزائی ہمیشہ آپ کا وسیلہ رہا۔ مرحوم حاجی عبدالرزاق ایک سچے اور محبت مطن پاکستانی تھے۔ پاکستان کے ہر نازک اور تنگنہ۔ حاجی صاحب نے ہمیشہ حکومت پاکستان کے ساتھ بھرپور تعاون فرمایا۔

2001ء کے اوائل میں حاجی صاحب کے دعویٰ دفتر میں میمن برادری سے تعلق رکھنے والی چار مخلص شخصیات جمع ہوئیں۔ جن میں لطیف ابراہیم جمال، حاجی عبدالرزاق بیسٹی، حاجی ابوبکر پروسی اور آدم نور شامل ہیں۔ اس وقت ان پانچوں شخصیات نے فیصلہ کیا کہ میمن برادری کو بین الاقوامی سطح پر متحد کرنے اور ان کی فلاح و بہبود کے لیے ایک عالمی سطح پر تنظیم بنائی جائے چنانچہ ان عظیم رہنماؤں نے اس سلسلے میں عملی کام شروع کیں اور اپریل 2001ء کو پہلا میمن انٹرنیشنل کنونشن دعویٰ میں منعقد کیا اس کنونشن میں 20 ممالک سے 200 سے زائد مندوبین نے شرکت کی۔ اس کنونشن کے انعقاد میں حاجی صاحب نے اہم اور مرکزی کردار ادا کیا۔ ان کے اس تاریخی اقدام سے ورلڈ میمن آرگنائزیشن کا قیام عمل پذیر ہوا۔ جو دنیا بھر میں آباد میمن برادری کی مرکزی تنظیم ہے۔ ورلڈ میمن آرگنائزیشن کا قیام میمن برادری کی تاریخ کا ایک سنہرے باب ہے جس نے انہی کی مختصر عمر سے میں خدمت انسانیت کی عظیم مثال قائم کیں۔ مرحوم حاجی صاحب ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے پہلے صدر منتخب ہونے اور مسلسل سچے

قائد تسلیم کیا جاتا ہے۔ آپ 1944ء کو بھارت کے شہر سورت میں پیدا ہوئے اور تقسیم ہند سے قبل کراچی میں لائٹ ہاؤس کے قریب رہائش پذیر ہوئے۔ ابتدائی تعلیم کراچی سے ہی حاصل کی اور پاک محمدی اسکول سے میٹرک کا امتحان پاس کیا۔ آپ بچپن سے ہی ذہین باصلاحیت اور اعلیٰ خیالات کے مالک تھے اور کاروبار میں آگے نکلنے کی جدوجہد کرتے تھے۔ مرحوم حاجی عبدالرزاق کا تعلق مورنی نوبک و میمن جماعت سے تھا آپ کی شادی 1962ء کو ہوئی۔ آپ کی پانچ بیٹیاں ہیں۔ مرحوم حاجی صاحب اپنی بچیوں کو بیٹی نہیں بلکہ بیٹا کہہ کر پکارتے تھے۔ آپ کی بیٹیاں بھی بلند حوصلے کی مالک ہیں اور اپنے والد کے ہمراہ یہ مثال خدمت انجام دیتی رہی ہیں۔

مرحوم حاجی عبدالرزاق جو دعویٰ میں اسے آروٹی گروپ آف کنینیز کے مالک تھے۔ مرحوم 1969ء کو دعویٰ میں ایک دوست سے قرضہ کی وصولیائی کے لیے گئے دعویٰ پہنچ کر آپ نے محسوس کیا کہ یہاں کاروبار کے وسیع مواقع ہیں۔ لہذا آپ نے دعویٰ میں رہنے کا فیصلہ کیا اس وقت آپ کے پاس پانچ لاکھ روپے تقریباً بچھیں ہزار روپہم کی رقم تھی۔ آپ نے اپنی اس رقم سے کاروبار کا آغاز ایک عام ٹیل کرسی سے کیا اور 1972ء میں اسے آروٹی کا قیام عمل میں لاکر فکری مارکیٹ دیرہ دعویٰ میں اپنی پہلی دکان قائم کی اور گزٹیوں، پریشوم اور سگریٹ کی درآمد شروع کی۔ جب دو سال بعد آپ کے بھائی محمد اقبال نے آپ کے ساتھ شراکت کی تو اس گروپ نے مقامی مارکیٹ میں فوڈ اور ٹیکسٹائل کے علاوہ کیشنگ کا کام شروع کیا اور کھانے پینے کی اشیاء کو ایران میں درآمد کرنا شروع کیا۔ اس وقت اسے آروٹی گروپ کے تحت ARY ٹریڈرز، ARY ایلیمنٹری، ARY اسپڈ ریٹ، ARY کیوٹیشن، ARY ٹیلی کام، ARY ریڈیو برطانیہ، ایچ ایم اسماعیل اینڈ کمپنی، عائشہ انڈیکسٹریل انڈسٹریز، نیوڈیلائٹ انڈسٹریز، ARY کیش اینڈ کیری، ARY پراپرٹیز، سیکورٹی انویسٹمنٹ بینک

M^{and}S Real Estate LLC

The Key to Your Dreams

Are **YOU** an **ambitious investor** looking to **buy** residential or commercial property in Dubai?

Are **YOU** interested in **selling** or **renting** residential or commercial property in Dubai?

Do **YOU** want to do business with a company highly regarded for its **personal approach, honesty** and **integrity**?

- **M&S Real Estate** is the fastest growing real estate service provider in the UAE with a continuously growing selection of residential, office, retail and industrial properties for sale and rent.
- **M&S Real Estate** promises every eager investor whether locally or worldwide the best value for money.
- **M&S Real Estate** has an exclusive and extensive property database that specialises in the high-end of the UAE property market.
- **M&S Real Estate** delivers the best opportunities available to every investor, and has become a pioneer in both residential and commercial real estate sectors.

*"At **M&S Real Estate** we believe that our **clients** are entitled to the **highest standards of service and care**. We treat each client as an **individual** and focus on ensuring that their **individual needs are met**."*

M&S Real Estate can help YOU find the Key to your Dreams...

Email: info@msrealestateuae.com

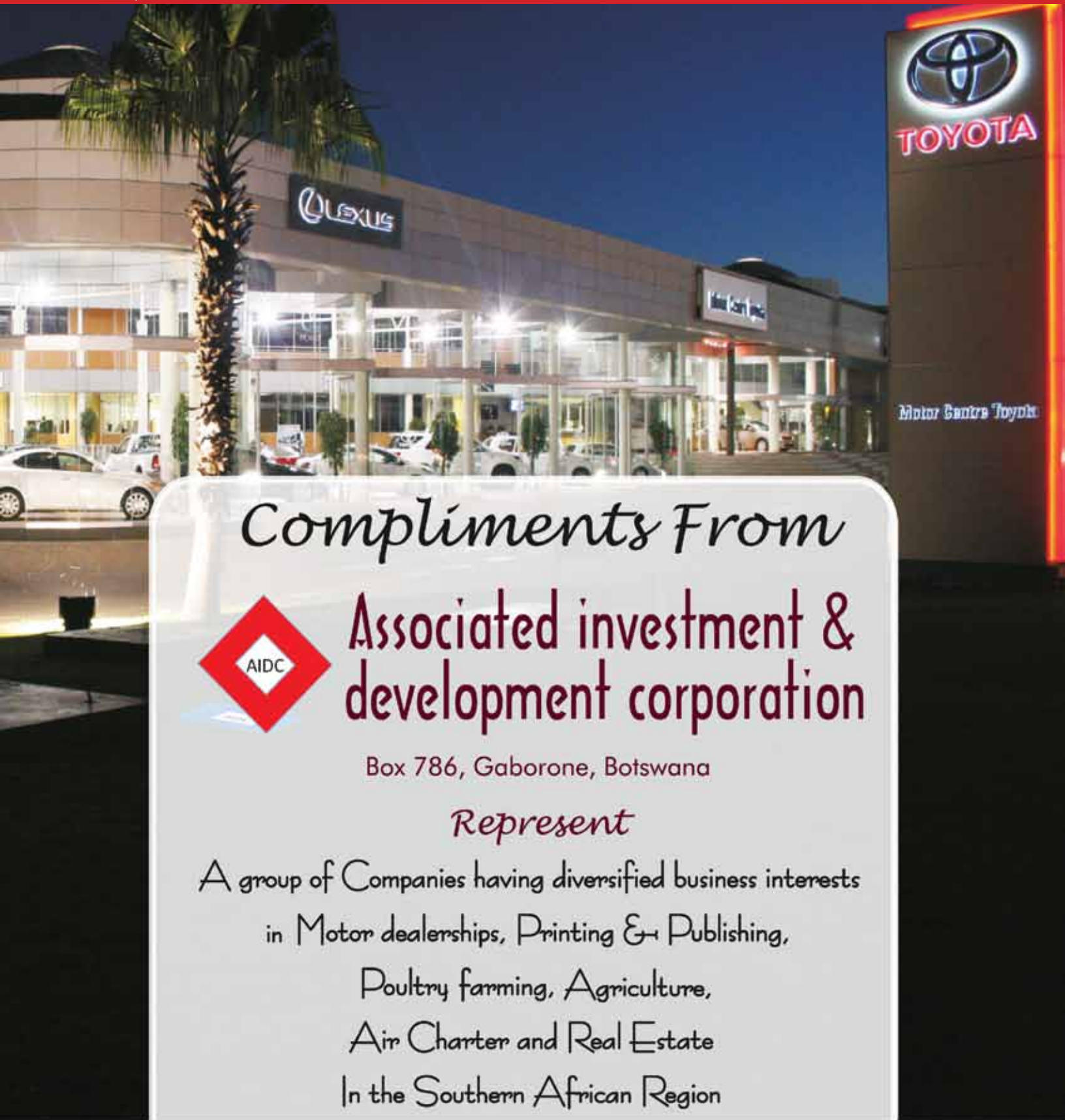
Call: +971 4 4581678

Visit: www.msrealestateuae.com

Managing Directors
Shakeel Harun
Shaakir Haroon

CEO
Haroon Karim

Sales Director
Mohammad S Harun

Compliments From

Associated investment & development corporation

Box 786, Gaborone, Botswana

Represent

A group of Companies having diversified business interests
in Motor dealerships, Printing & Publishing,
Poultry farming, Agriculture,
Air Charter and Real Estate
In the Southern African Region

Directors: Abdul Sattar Dada, Yusuf Dada